

Ladonja

VJERSKI INFORMATIVNO-KULTURNI LIST | BR. 6/389 | GODINA XXXVII | CIJENA 10 KN

LIPANJ 2018.

“Ta meni je živjeti Krist, a umrijeti dobitak! (Fil 1,21)”

Poštovani čitatelji Ladonje,

pri kraju smo mjeseca lipnja koji krase mnogobrojne svečanosti u našim župama. Pri kraju smo slavlјima prvih pričesti i krizmi i vjerujem da će barem neki od naših mlađih vjernika shvatiti kako to nije kraj, kako to nije „uspješno položen ispit“, već da život vjere za njih tek sada na poseban način započinje, i kako imaju svaki dan prigodu pokazati da nisu primili sakramente radi formalnosti i radi običaja, već radi toga što žele bolje, ozbiljnije i djelotvornije živjeti svoju vjeru. U mnogim našim župama, mjestima i gradovima upravo ovih dana slavimo zaštitnike, svete ljude koji su ostavili neizbrisiv trag u povijesti, kulturi i vjeri naših župa i mjesta. Već smo navikli da se radosno i živo slave naši zaštitnici, često s mnoštvom sportskih i zabavnih sadržaja što je, dakako, dobro i korisno, ali uza sve to svakako bi bilo dobro da barem donekle upoznamo živote naših zaštitnika. Za nas vjernike

nije dovoljno da se pod imenom nekoga svetca krije sva sila raznoraznih sadržaja, jela, pića i igara te se zadovoljavamo stvarnošću da na plakatima o fešti u čast tome i tome negdje sitnim slovima piše da je i misa u crkvi njemu u čast. Bilo bi dobro zapitati se barem ponekad zašto su naši stariji odabrali određenu osobu za zaštitnika svoga mesta ili svoje župe. Vjerojatno radi toga da ta osoba bude uzor i nadahnuće onima koji na tom prostoru žive. Da ljudi, u bilo kojem vremenu, pod zaštitom svoga zaštitnika bolje i djelotvornije žive svoju vjeru. Da im taj zaštitnik uvijek bude putokaz i svijetli primjer u življenju kršćanskih vrijednosti i kršćanske istine. Ako je tako, onda za nas vjernike ne bi bilo dovoljno samo jesti, piti i zabavljati se u spomen naših zaštitnika. Oni su uvijek iznova prigoda da nas podsjeti na pravi život, na život u vjeri u Isusu Kristu jer su tu vjeru svjedočili naši zaštitnici, kojima se opravданo ponosimo, kao što su se njima ponosili i naši stari. Bilo bi lijepo i hvalljivo da i mnogi naši gosti, upravo u susretu s nama, osjete kako su došli među kršćane jer naše crkve, koje im ponosno pokazujemo, nisu samo spomenici prošlih vremena, već znak žive vjere današnjice. Taj će doživljaj svakako biti još bolji ako na nama vide pravi osjećaj poštenja i pravednosti, ako u susretu s nama dožive da ih ne doživljavamo samo kao predmet dobre zarade, već da su oni za nas ljudi koji imaju svoje dostojanstvo i koji su slika Božja.

Druga polovica mjeseca lipnja i početak srpnja svakako je vrijeme zaslужena

odmora za sve koji si to mogu priuštiti. Iza nas je još jedna školska godina pa će i zbog toga mnogi ovih dana na zasluženi odmor, pa i oni koji se u prošlom vremenu nisu „pretjerano umarali“. I to nam vrijeme Bog daruje s jakim razlogom. Ako pripadamo onima koji su na godišnjem odmoru, onda je to vrijeme kada smo pozvani posebno se posvetiti onima koji su nam najbliži, pa ćemo u tome vremenu valjda naći malo vremena da budemo s djecom i mladima, možda ćemo naći malo više vremena i strpljenja za naše starije koji i ne očekuju ništa od nas, osim malo našega razumijevanja i pažnje.

I naše slobodno vrijeme može biti prigoda da pokažemo kako za kršćanski život nema odmora, već naprotiv, slobodno vrijeme potrebno nam je kako bismo još bolje mogli živjeti svoju kršćansku ljubav i poslanje, zato nam Bog uvijek daje novu priliku.

Poštovani čitatelji, dopustite mi da i ja iskoristim prigodu i da se spomenem jedne lijepo i važne obljetnice. Naime, 29. lipnja, na blagdan sv. Petra i Pavla, navršava se dvadeset pet godina od svećeničkoga ređenja našega biskupa ordinarija mons. Dražena Kutleše. Uime uredništva Ladonje i svih suradnika od srca mu čestitam, želim obilje Božjega blagoslova i puno uspjeha u časnoj i odgovornoj biskupskoj službi na čelu naše Porečke i Puliske biskupije.

Vama, pak, poštovani čitatelji, neka ovo budu ugodni i blagoslovjeni ljetni dani.

U Vatikan vraćen vrijedan dokument

VATIKAN U Vatikansku biblioteku vraćen je ukradeni dokument o otkriću Amerike. Prema podacima veleposlanstva SAD-a pri Svetoj Stolici, radi se o latinskom sažetku Kolumbova izvještaja iz 1493. godine. Taj je dokument neopaženo ukraden iz Vatikanske biblioteke i prodan 2004. kolezionaru u Atlanti. Američke veleposlanica u Vatikanu Callista Gingrich predala je u utorak službeno dokument papinskome arhivaru i bibliotekaru nadbiskupu Jean-Louisu Brugues i prefektu Vatikanske biblioteke biskupu Cesareu Pasiniju. Isusovački red darovao je dokument 1921. godine Svetoj Stolici. Kradljivci su ga zamijenili kopijom. Izvornik je prodan za 875 tisuća dolara privatnome kolezionaru, a sedam godina kasnije američko ministarstvo za unutrašnju sigurnost dobilo je obavijest o krađi i zamjeni dokumenta u Vatikanu. Stručnjaci su 2017. utvrdili da je kolezionar iz Atlante kupio izvornik, a da se u Vatikanu nalazi kopija dokumenta. Nakon što su stručnjaci potvrdili izvornost dokumenta, kolezionarova udovica odlučila je dokument vratiti izvornom. (IKA)

IMPRESUM

Pokrenuo Antun Hek, od lipnja do listopada 1972. listić – prilog obiteljskog časopisa Kana, samostalno izlazi od Božića 1981.

Osnivač:

Biskupski ordinarijat Porečke i Puliske biskupije

Glavni urednik:

Vilim Grbac

Zamjenik glavnog urednika:

Željko Mrak

Uredništvo:

Blaž Božnjaković, Vilim Grbac,

Ilija Jakovljević, Tomislav Milohanić, Željko

Mrak

Adresa uredništva:

Dobrilina 6, 52000 Pazin, tel: 052/624-342

ladonja@biskupija-porecko-pulaska.hr

ladonja@josipturcinovic.com

List izlazi 12 puta godišnje

Grafičko oblikovanje i priprema:

David Ivić

Tisk/Nakladnik:

Josip Turčinović d.o.o., Pazin

IBAN

HR7023800061147003243

Devizni račun

ESB: CHR22 70010000-09166144

IBAN: HR7324020061100107336

SWIFT ESBC HR 22

UDK ISSN

282 : 379.8

ISSN 1330-5018

Naslovnica: Crkva sv. Pavla - Pula

Knjiga i vreća

Naša meditacija ovaj put polazi od jednoga kipa u bazilici sv. Ivana u Lateranu. Kip prikazuje evanđelista Mateja i zorno oslikava Isusove riječi: "Ne možete služiti i Bogu i bogatstvu." Kip je izradio Camillo Rusconi, talijanski kipar, rođen u talijanskom kantonu u Švicarskoj 1658. godine, živio je u Miljanu, a veći dio svoga umjetničkog radnog vijeka proveo je u Rimu, od 1684. – 1728. Rusconi je jedan od najvažnijih predstavnika kasnobaročnoga kiparstva, poznat po statuama koje krase neke od najljepših rimskih crkava. Iako njegova reputacija nije nikada dosegla genij Michelangela ili Gianlorenza Berninija, Rusconi je ostavio nekoliko remek-djela pred kojima svakom ljubitelju umjetnosti i ljudskoga duha zastaje dah. Tu su u prvom redu skulpture apostola u bazilici sv. Ivana u Lateranu. Od 12 apostola Rusconi potpisuje 4. Jedan od najsnažnijih prikaza u tom nizu skulptura jest kip apostola Mateja, svetoga Mateja. Nalazi se pri dnu bazilike. Matej je prikazan raskošno i snažno i odražava razigranost baroka i eleganciju klasicizma. Kao i svaki apostol, Matej uz sebe ima dva prepoznatljiva atributa. To su knjiga i vreća s novcem. U napetosti između ovih dvaju atributa skriva se napetost između Božje ponude i ponude svijeta. Knjiga je u Matejovim rukama širom otvorena, a Matejov je pogled uperen u nju. To nije ravnodušan čitač, već osoba u čijim se očima isčitava strast prema sadržaju knjige. Njegove su ruke prikazane u punoj snazi, kao da je knjiga koju čita jako teška. Vjerojatno je autor takvim prikazom htio sugerirati važnost knjige: Evanđelje, kojem je sam Matej autor, svoju težinu i važnost duguje činjenici da je to Božja riječ, riječ života. Matej nije običan čitač, koji opušteno sjedi za stolom. Matej, naprotiv, stoji. Njegova glava, pognuta prema naprijed, sugerira pokret duha – sav je napet prema knjizi, prema Evanđelju, Riječi i životu Isusa Krista. Postoji i kontrapunkt u cjelokupnoj kiparskoj kompoziciji i nalazi se u njenu donjem dijelu: pod Matejevom desnom nogom leži vreća s novcem: otvorena je, a iz nje ispadaju velike i teške kovanice. Vreća s novcem pod nogama u ovoj kompoziciji ne označava oslonac već pobedu. Matejeva je životna priča počela upravo s novcem, on je kao carinik cjelokupnu svoju životnu energiju, do susreta s Isusom, ulagao u skupljanje poreza, što je u to vrijeme moglo značiti i primjenu sile. Carinik, skupljač poreza, bio je produžena ruka ugnjetavačke vlasti, a sila i vlast očitovala su se upravo u novcu, poslušnost vlasti bila je izražena količinom skupljenoga novca, a drugi su ga ljudi mogli zanimati samo kroz prizmu kovanica. I tako je bilo ne samo u Matejovu životu, odnosno u životu Levija, kako ga zove Evanđelje po Luki, nego i u životu ostalih carinika. Matejov se život mijenja nakon susreta s Isusom, on ostavlja sve i kreće za njim. „Odlazeći odande, ugleda Isus čovjeka zvanog Matej gdje sjedi u carinarnici. I kaže mu: 'Podi za mnom!' On usta i pođe za njim.“ (Matej 9,9). Talijanski kipar Rusconi

interpretira ovo „ostavljanje“ cariničkoga načina života pokretom noge koja gazi vreću s novcem. U istom je duhu prikazan i apostol Filip: pod nogama apostola stoji zmaj, koji simbolizira idolopoklonstvo. „Nitko ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu“, reći će Isus u Matejovu evanđelju. (Mat 6,24). Gesta prijezira, nogu na vreći novca, rječita je posebno danas kad se novac nameće kao ideologija, religija, svrha, nužnost, jedino mjerilo, a pri tom ostaje isto što je bio tijekom povijesti: zamka što zatire duh i truje međuljudske odnose. Zbog čovjekove krhkosti i slabosti novac uviјek zadržava tu destruktivnu dimenziju i prijeti kao trajna napast: svakoga je dana svatko od nas pozvan izabrati između knjige i vreće. Novac svoje zavodljive pipke provlači u svakom segmentu društva i osobnoga života i često se maskira u nužnost. Takvoj se perfidnoj napasti čovjek ne može sam oduprijeti, potrebna mu je pomoć. Kipar Rusconi sugerira nam da snaga za takav potez dolazi iz Evanđelja jer samo čovjek svom snagom zagledan u Evanđelje, poput Mateja može beskompropisno gaziti napast. Ta napast i ne zasljužuje ništa bolje.

Proslava sv. Peregrina

UMAG U srijedu, 23. svibnja 2018.
u Umagu je svečano proslavljen
blagdan sv. Peregrina, zaštitnika
župe i grada. Svečano misno
slavlje predvodio je porečki i
pulski ordinarij mons. Dražen
Kutleša. Misi su, uz mnoštvo
vjernika Umaga i okolice nazočili
predstavnici gradskih vlasti te
gradonačelnik Vili Bassanese.
Proslavi patrona prethodila je
trodnevna duhovna priprava
koju je predvodio vlč. Josip
Kolega, duhovnik u pulskom
Biskupijskom misijskom
sjemeništu Redemptoris Mater.

Biskup je u prigodnoj homiliji istaknuo nekoliko temeljnih značajki po čemu su nam Božji ugodnici poput sv. Peregrina uzor i poticaj u našemu životu, u različitim životnim situacijama u kojima se nalazimo. Istaknuo je njegovu spremnost davanja i vlastitoga života za ideale. Povod je to da se i mi zapitamo jesmo li spremni žrtvovati nešto veliko i nama značajno za svoje bližnje ili smo samo okrenuti sebi, naglasio je biskup. Nadalje, činjenica da su svetci bili obični ljudi, govori nam da svetost nije nešto daleko i nama nedostižno. Temelj

je svakoga nastojanja rasta u ljudskosti poštjenje, naglasio je propovjednik. Činjenica da su se mnogi svetci obratili nakon života daleko od Boga, daje nadu za svakoga čovjeka. Sveti Peregrin i ostali svetci uspjeli su u svojim nakanama jer su bili svjesni da je ovozemaljski put hodočašće od rođenja do smrti, prema Vječnosti, i to je njihovu životu davalо smisao. Oni su, razlikujući se od ostalih upravo po svojoj svetosti, proganjani jer ljudima iz ljubomore smeta da je netko bolji od njih. Biskup je pri kraju prigodne homilije osobito istaknuo da su „mučenici neke stvari činili iz uvjerenja, a njihovo je glavno uvjerenje bilo to da su njihovi životi bile najbolje propovjedi. Njihov je život pokazivao drugim ljudima da su oni dobri, pošteni, da su vjernici, da su se spremni žrtvovati za druge. Oni nisu puno govorili, nego su ih ljudi prepoznавали po njihovim djelima. Zato i mi trebamo biti prepoznati po svojim djelima, ne da govorimo jedno, a sasvim drugo radimo. Zato nam je primjer sv. Peregrina poziv da i mi trebamo biti ljudi koji će uskladiti svoje riječi i djela. Mi, kao vjernici, zapitajmo se gdje smo zakazali, što trebamo u svome životu promijeniti: kada razmišljamo o tim stvarima, trebamo gledati najprije sebe,

a ne druge, da jedni drugima možemo pomoći i da možemo prepoznati što drugome čovjeku treba, a ne biti egoisti, istaknuo je mons. Kutleša. Nakon misnoga slavlja župnik, vlč. Josip Grbac zahvalio je sponzorima i pozvao sve okupljene da se zadrže na domjenku koji je župa pripravila na središnjem gradskom trgu ispred crkve. (PPB)

JE LI BOG POSTAO BESKORISTAN?

Je li Karl Marx imao pravo kada je tvrdio da je religija opijum naroda? Jedna sociopsihološka studija sveučilišta Rochester i Virginia (SAD) kao da potvrđuje tezu da vjera u Boga kod ljudi opada kada poraste briga pojedine države za sigurnost i standard svojih građana. Sukladno tom zaključku, kada civilne institucije svojim građanima nude nisku stopu sigurnosti glede brige o zdravlju ili zaštite od nasilja i terora, tada religija postaje atraktivnija. Je li, dakle, istina da nas „nužda nauči moliti“, kao što bi glasio općenit zaključak ovoga istraživanja? Gledajući u svjetskim razmjerima, na prvi se pogled čini kako ova teza i nije sasvim pogrešna. Kao da s rastućim standardom opada osjećaj potrebe za religijom. Pola milijuna ljudi raznih vjeroispovijesti iz 155 zemalja svijeta bilo je uključeno u istraživanje s ciljem utvrđivanja je li opći pad religioznosti i vjere na bilo koji način povezan s rastom općega standarda ljudi. I ovo istraživanje tvrdi kako je vjera u Boga bila izraženija u onim područjima gdje su zakazale državne institucije. Kao da ljudi, pri većoj kvaliteti života, manje osjećaju potrebu za pomoći „odozgo“. Kao da vjerski sadržaji prvenstveno služe kao adrese gdje ljudi traže utjehu. U kriznim bi se situacijama Bog pokazao izuzetno korisnim u nalaženju duševne sreće, u traženju oslonca. Kada nestane krize, nestaje i potreba pomoći „odozgo“.

Funkcionalno poimanje religije

U takvom funkcionalističkom poimanju religije, dakle, sekularizacija i poganstvo napreduju usporedno s poboljšanjem standarda. To je, navodno, vidljivo pogotovo u siromašnjim zemljama tzv. trećeg svijeta. Bezvjerje ili poganstvo postaje, nakon kršćanstva, islama i hinduizma, četvrtu svjetsku „religiju“, možda čak i treću. Upitno je, međutim, uzrokuje li isključivo materijalni napredak pad re-

ligioznosti. Valja imati na umu i druge mogućnosti. Zar tome ne može biti uzrok i svojevrsna, u velikoj mjeri, populistička prosvjećenost koja stavlja u križu mnogo toga magičnoga, mitološkog i „čudotvornog“ koje se nakupilo u mnogim religijama? Kao da obrazovani ljudi, pogotovo oni osrednjega (populističkog?) obrazovanja, nemaju potrebe za Bogom, zaključuje istraživanje. Osim toga, s obzirom da se s produženjem ljudskoga životnog vijeka sama smrt smješta u neku daleku budućnost, ni sam strah od smrti nema više onaj religiozni naboј koji je u prošlosti imao.

Ima li mjesta za religiju?

No, postoji i druga strana medalje. Kako tvrdi stručnjak u proučavanju islam-a Stefan Weidner, kapitalistički Zapad svoja obećanja o spasenju čovjeka putem sveopćega blagostanja nije ispunio. Nakon propasti Sovjetskoga Saveza ljudi su povjerovali kako će im u budućnosti sve biti bolje. Pokazalo se da to nije bila istina. „Mi ne možemo više vjerovati da će politika, gospodarstvo, tehnika ili svjetonazor moći ozdraviti lomove i pukotine ovoga svijeta“, tvrdi Weider i zaključuje: „Isključivo na ovome svijetu nemoguće je ostvariti spasenje čovjeka.“ Upravo je zbog takvih neispunjениh ovozemnih obećanja kod mnogih ljudi nastupila frustracija. Kada se ljudima na infantilan način obeća kako je ovdje na Zemlji, isključivo ljudskom moći, moguće riješiti sve, tada se gubi kontakt sa stvarnošću, što rađa netoleranciju i otuđenje. Ljudi onda teško prihvataju činjenicu da se stvari i događaji ne odvijaju onako kako bi oni željeli. I taj fenomen pogotovo bogate i razvijene zemlje. I tu se rađa prostor za religiju i njezinu ponudu spasenja, upravo u tom međuprostoru između Neba i Zemlje. Pomoći religije postaje jasno da nije mo-

guće tako izmanipulirati stvarnost, kako bi ona postala mjesto spasenja. U religiji je uvijek kristalno jasno da svakidašnji život nije i neće biti raj na Zemlji. Ali sama činjenica da religiozni čovjek ima taj ideal istinskoga spasenja pred očima, da ga taj ideal duhovno hrani i održava živim, u ovom svijetu znači jako puno.

Nova slika Boga

Nije stoga čudno što su upravo ozbiljni znanstvenici prionuli na dublje i objektivnije, a ne populističko, istraživanje religije i njezinih učinaka na život. Ne shvaćaju religiju samo kao utjehu u krizama ili kao jeftino obećanje raja na Zemlji. Oni istražuju prirodnosanstvene zagonetke cjelokupne stvarnosti, smisla i vremena, života i univerzuma. Nije isključeno da će na taj način, nakon neispunjениh obećanja raznih modernih „mesija“, snagu zadobiti upravo religija i vjera u Boga. Umjesto nevjere može se izrođiti jedan novi tip vjere koja će predstaviti jednu novu sliku Boga, ne samo kao „korisnoga“ Boga kojega trebam samo kada mi je teško. To je Bog koji ne popunjava samo rupe u koje mi upadamo ili ostavljamo za sobom, nego Bog koji jedini može riješiti enigmu između nečega i ničega. Jedino on može dati smisao svijetu i životu svakoga čovjeka, bez obzira na sve okolnosti i standarde života. To svakako nije Bog lakih i praznih obećanja. Upravo je zato njegova ponuda spasenja sasvim drugačija od svih drugih ponuda koje nas obasipaju, pa ima sve preduvjete da bude i prihvaćena od mnogih ljudi.

MIT O BRAKU

Zanimljiv je pojam „mit“ jer se nije može objasniti neobjašnjivo. Mit je kao oblak nekoga znanja, neke spoznaje, nečega što je nedefinirano, neodređeno, nesmješteno... negdje nigdje, nešto ništa. Tako je naše vrijeme ispunjeno mitovima o zdravlju, sreći. Tamo je negdje zdravlje, samo trebaš popiti taj prašak, taj čaj, jesti te biljke, piti tu vodu, te napitke, tu terapiju – i bit ćeš zdrav. Ti se ne trebaš mijenjati. Sreća te čeka tamo negdje nigdje gdje ima puno novaca. Ti samo trebaš ispuniti listić, neke – nitko ne zna koje – brojeve i od vas, nitko ne zna koliko, netko – nitko ne zna tko – dobit će puno – nitko ne zna koliko – novaca. A kad se to konačno dogodi, svi znaju da su znali, samo nisu znali što su znali, a sad znaju kako su znali da nisu znali. Ima i mit o braku. Tako „stari“ izjavljuju da njihova djeca neće patiti kao što su oni patili. A patili su i ovo i ovo i ovo. Ipak, nakraju, nije to ono od čega su patili. To je, zapravo, neizrecivo. Njihova djeca, dakle, moraju imati sve, pa će se tek onda ženiti i udati, jer ne smiju patiti. Njihova djeca „moraju završiti školu“, studij, što više, pa trajalo to i do 40. godine njihova života. Kad konačno završe, tek se tada mogu ženiti – jer ne smiju patiti. Njihova djeca moraju imati svoj stan, pa se tek onda mogu ženiti – jer ne smiju patiti. Njihova djeca moraju imati nov namještaj, pa se tek onda mogu ženiti – jer ne smiju patiti. Njihova djeca moraju imati svoj dobar auto, pa se tek onda mogu ženiti – jer ne smiju patiti. Njihova djeca moraju imati osiguran stalan posao pa se tek onda mogu ženiti – jer ne smiju patiti.

Njihova djeca moraju isprobati „sve“ da budu sigurni pa se tek onda mogu ženiti – jer ne smiju patiti. „Starci“ ne govore jedino o ljubavi. O pravoj ljubavi. O požrtvovnosti! O zajedništvu. U to sada više ni oni ne vjeruju. Sami su kroz to prošli. Ponosno pričaju o žrtvama koje su preživjeli, ali u sposobnost trpljenja svoje djece ne vjeruju. Svojoj su djeci dopustili da budu nesigurni nespretnjakovići. Štite ih i čuvaju od bilo kojega rizika i bilo koje odgovornosti. Sve i svašta im dopuštaju i pripuštaju. I (ne)bračni život prije braka (u roditeljskoj kući/stanu) i brak na pokus. Opravdavaju njihove razvode. Bez primjedbi primaju natrag „odbjegle“ sinnove, odnosno kćeri, i opravdavaju nove „pokus“, bez ikakvoga sagledavanja posljedica. Za situaciju tolikih koji žive „neregistrirani“ i nesakramentalizirani krivi su njihovi roditelji, a često i djedovi i bake. I da zlo bude veće, oni sve uvjерavaju da su njihovi mladi sretni u tom stanju u kojem jesu. A to opet znači da su baš ti „starci“ (mnogi, srećom – ne svil!) teški sebičnjaci, da su oni puni patvorine jer nikada nisu svome bračnom drugu oprostili zajedničko trpljenje kroz koje su prošli, nego uvijek smatraju da ih je onaj drugi (muž/žena) mogao oslobođiti patnje samo da je htio. Inače se ne vidi razloga zašto ne bi poticali svoje mlade na požrtvovnu ljubav. Zašto ih ne bi poticali da se uzmu, blagoslove brak, pa krenu stvarati svoje zajedništvo nadopunjujući jedan drugoga, žrtvujući se jedan za drugoga, pridonoseći zajednički u kuću da sami skupe i kupe i drugi „beštek“, i drugi par tanjura, i drugi par lancuna..., da si zajedničkim silama skupljaju za stan

ili kuću, da si zajedničkim silama kupuju auto, prvi, pa drugi, da se zajednički brinu za „početne krpice“ za prvo dijete, pa za drugo, treće... Da budu ponosni na sve što zajedničkim zalaganjem stvaraju, postižu. Da ne razmišljaju tko je što „gotovo“ unio u brak i kako će se podijeliti, već da se raduju onom što su zajednički stekli „otkidajući od usta“, kako su zajedničkim trudom digli, odgojili i (od) školovali djecu. Na Zapadu, koji je „bolešno izopačen“, i to nam se stalno servira kao jedini, stvarni pogled, postoji pokret mlađih kojima je ideal ući nevini u brak (i djevojke i mladići). Oni su spremni boriti se za taj ideal, oni o toj želji javno govore, ponosni su na svoj izbor, ali toga u našem medijskom prostoru nema. Ako, ipak da, onda je to vrlo kratko i na način kao da su otkrili neku rijetku, čudnovatu vrstu bića kojoj se možeš čuditi i – zanemariti. Život ide dalje, kao i dosad. Našoj djeci i mladima nameće se „stereotip“, kao jedini moguć izbor, tzv. „slobodna ljubav“. Kod nas mnoge (i mlađe) obitelji vole život – nisu li to tisuće pokazale u Hodu za život!?, ali javni mediji i politika okrenu dalekozor naopako, pa ih bude nekoliko tisuća manje jer pobroje (valjda) stolice na terasama kafića i u tramvajima koji god se pojavi makar na rubu dohvata oka, i odbiju od viđenoga broja pa tako dobiju taj famozni broj: triput manje sudionika. A onda okrenu dalekozor obratno i pogledaju grupu koja je došla ometati i prosvjedovati protiv Hoda za život i „nađu“ da ih je respektabilno mnogo. I samo o njima govore i pišu. I stvaraju mit!

„Nemojte se nikada umoriti činiti dobro“

U Pazinu proslavljena 25. obljetnica djelovanja Konferencije sv. Jurja

U subotu, 26. svibnja 2018. u pazinskom Franjevačkom samostanu Pohođenja Marijina svečanom akademijom, u nazočnosti dosadašnjih predsjednika i duhovnika, nacionalnoga predsjednika Udruge sv. Vinka, predstavnika konferencija iz drugih istarskih gradova i Rijeke, pazinska Konferencija sv. Jurja proslavila je 25 godina djelovanja. Program akademije vodila je donedavna predsjednica i dugogodišnja članica pazinske Konferencije Mirjana Zidarić. Skupu je nazočio prvi predsjednik konferencije Marijan Obrovac te brojni članovi koji su bili i među osnivačima Konferencije, 25. lipnja 1993. godine. Nakon glazbenoga uvida violinistice Alise Cvitan, skupu se i kao domaćin, uime pazinskih fratara, obratio sadašnji duhovnik Konferencije fra Drago Vujević. Dugogodišnji gvardijan pazinskoga samostana i dugogodišnji duhovnik Konferencije fra Alfons Orlić pozvao je okupljene neka se nikada ne umore činiti dobro. Nakon obraćanja predstavnice Grada Sanje Selar skup je pozdravila predsjednica područnoga vijeća sv. Maura Štefanića Žumber Prosenjak koja je istaknula nasušnu potrebu uključivanja mladih snaga u djelovanje Udruge. Nacionalni predsjednik Udruge sv. Vinka u Hrvatskoj Igor Pranjić naglasio je kako se Pazin u Udruzi spominje s

izuzetnim poštovanjem, i ne samo zbog činjenice što je ondje održana osnivačka skupština Nacionalne udruge, već i zbog kontinuiranog dugogodišnjeg djelovanja.

25 godina postojanja Konferencije sv. Jurja

Sažetak 25 godina postojanja i djelovanja Konferencije sv. Jurja izrekao je Stanko Mališa, koji je osim za osnivanje pazinskoga ogranka, zaslužan i za osnivanje Udruge sv. Vinka i na nacionalnoj razini. Osim realiziranih projekata, kojih je u četvrt stoljeća bilo doista mnogo, Mališa se osobito prisjetio vremena kada su se, nakon početaka na riječkom području, počele otvarati konferencije u istarskim gradovima te je započet proces pristupanja velikoj svjetskoj obitelji sv. Vinka. Prva nacionalna skupština, konstituirajuća i izborna, nacionalne Udruge sv. Vinka u Hrvatskoj održana je 30. lipnja 1996. godine upravo u tom pazinskom franjevačkom samostanu. U Pazinu je i danas sjedište Udruge sv. Vinka u Hrvatskoj. Među značajnijim projektima, koje je pazinska Konferencija realizirala tijekom godina, a neki se provode i danas jesu: posjeti domovima umirovljenika, organiziranje hodočašća bolesnika u pazinski samostan i na Trsat, posjeti zatvorenicima u pulskom zatvoru, materijalno pomaganje i redoviti obilasci bolesnika, obitelji i samaca slabijega imovinskog stanja, pribavljanje stipendija za učenike te druge vrste pomoći potrebitima. Mališa

je zatim izrekao predavanje o liku i djelu osnivača Udruge sv. Vinka bl. Fredericu Ozanamu pod naslovom „Ozanam – svetac za današnje vrijeme“.

Dodjela priznanja

Uslijedila je dodjela priznanja članovima koji su aktivni od osnivanja. Priznanja su primili: Marija Herak, Branka Lakošeljac, Stanko Mališa, Mirjana Zidarić, prvi predsjednik Marijan Obrovac te dugogodišnji duhovnik p. Alfons Orlić. Nakon kraće stanke uslijedilo je misno slavlje koje je predvodio p. Alfons. On je u prigodnoj homiliji istaknuo srž djelovanja Udruge sv. Vinka: „Gdje god jesi, unesi mir, mir u srce ljudi. To znači biti milosrdan, to znači biti član udruge koja ide za tim da bi prodrla ne kroz materijalne stvari, nego kroz duh, kroz ljubav, kroz susret, do brata čovjeka da bi mu donijela mir i ljubav. Možemo li ljepše zahvaliti Gospodinu od te misli da je mene, tebe Gospodin izabrao da budemo sada produžetak toga njegova mira i njegove dobrote? Zato čestitam svima vama koji ste iskreno prihvatali ovaj Kristov poziv u ovoj zajednici, a ima ih na stotine tisuća u Crkvi, da na ovaj način Kristovu dobrotu i ljubav prnosite ljudima.“ U popodnevним satima održan je duhovno-edukacijski seminar za članove Udruge sv. Vinka Paulskoga, Područnoga vijeća sv. Maura.

Cresani hodočastili putevima bl. Bulešića

U subotu, 26. svibnja 2018. vjernici Župe svete Marije Velike iz Cresa, koja je ujedno i sjedište Creskoga dekanata, predvođeni svojim župnikom vlč. Marijanom Kosićem, pohodili su Porečku i Pulsku biskupiju i hodočastili na mjesta od posebnoga značenja u životu bl. Miroslava Bulešića.

Došavši u ranim jutarnjim satima na istarsko tlo u trajektnoj luci Brestova, prvo im je odredište bilo Žminj, gdje su se susreli sa svojim domaćinom i vodičem, prijateljem i kolegom svoga župnika, vlč. Linom Zohilom. Hodočasnike je u župnoj crkvi sv. Mihovila pozdravio župnik vlč. Jordan Rovis te im je ukratko predstavio kratak povijesni prikaz župe. Misno je slavlje u suslavljju s vlč. Kosićem predvodio vlč. Zohil, istaknuvši u propovijedi da je velebna sakralna baština, koju smo baštinili od svojih predaka i kojoj se danas divimo, nadasve izraz njihove velike vjere. Veličanstvenost sakralne baštine, koja je nastajala u daleko skromnijim materijalnim i tehničko-gradičelskim mogućnostima od današnjih, a svojom velebnosću neopisivo nadmašuje današnje crkve, najzorniji je dokaz veličine i snage vjere naših predaka i pokazatelj koliko su se za nju bili spremni žrtvovati. Naša je dužnost tu baštinu štititi i održavati, ali nadasve moramo se truditi baštiniti na pravi način i njihovu snažnu vjeru, istaknuo je propovjednik. Nakon mise hodočasnici su posjetili crkvicu Svetoga Trojstva koja se nalazi na sjeverozapad-

nom uglu crkve sv. Mihovila. Ta omanja gotička kapela iz 1471. godine oslikana je freskama gotičkoga stila, radom nepoznatoga majstora iz alpskih krajeva. Freske prikazuju prizore iz Kristova života, a otkrivene su prije Prvoga svjetskog rata. Sljedeće je odredište hodočasnika bilo sjedište Biskupije, Poreč. Došavši na Trg slobode, uputili su se Decumanovom ulicom prema Eufraziovoj bazilici gdje su obišli muzejski kompleks i Baziliku, a nekolicina se popela i na zvonik. Otišavši iz Bazilike Ulicom Cardo, došli su do Rive otkud su se nakon kraće šetnje zaputili prema autobusu. Potom ih je vodič odveo u svoju župu gdje su obišli nekadašnju župnu crkvu sv. Foške iz 17. stoljeća te kroz povjesna gradska vrata ušli u grad. Obilaskom dvaju vidikovaca, smještenih na strateškim točkama starogradske jezgre, hodočasnici su od domaćina čuli ponešto o povijesti Vrsara koji prve tragove naseljenosti nalazi još u antici. Posjetili su potom župnu crkvu sv. Martina gdje su od župnika čuli mnogo detalja o povijesti župe i crkve. Nakon ručka u Vrsaru, prolazeći kroz Kloštar, čuli su ponešto o povijesti samostana sv. Mihovila gdje je živio sv. Romulad. Ondje su, u dvjema nedavno obnovljenim crkvama, pronađene izuzetno vrijedne freske. Odmah zatim, prolazeći Limskim kanalom, vlč. Zohil detaljno im je ispričao njegove geomorfološke i povijesne specifičnosti, spomenuvši, između ostalog, i crkve sv. Marije i sv. Martina koje su ondje postojale, istaknuvši kako bi njihove nekadašnje lokacije i pone-

što još vidljivih ostataka trebalo zaštiti spomen-obilježjem. Prolaskom kroz Kanfanar vodič je hodočasnicima ispričao o teškim danima koje je bl. Miroslav Bulešić ondje proživio u kompleksnom poratnom vremenu gdje je došao nakon župnika Marka Zelka kojega je njemačka vojska objesila.

Rodna župa bl. Miroslava Bulešića

Posljednje odredište hodočašća bila je rodna župa blaženoga Miroslava Bulešića, Svetvinčenat. Nakon predstavljanja lika i djela Blaženika hodočasnici su obišli oltar gdje se čuvaju njegovi zemni ostatci te su u ophodu obišli oko oltara iza kojega je u staklenom okviru pohranjena reverenda koju je don Miro nosio u trenutku smrti i jastuk natopljen krvlju na koji je položen nakon ubojstva. Izmolili su Litanije i Molitvu za zagovor bl. Bulešića te na dar dobili sličice s komadićem tkanine koja je bila u doticaju s kostima toga Božjeg ugodnika. Nakon Svetvinčenta uputili su se državnom cestom prema središtu Istre, a prošavši pored crkve svete Marije Svetomore vlč. Zohil pojasnio im je povijest imena te crkve i skrenuo pozornost na karijatide izuzetne umjetničke vrijednosti i simboliku spomenika Presječeni monoliti, koji je postavljen 2000. godine u spomen na svećenike i bogoslove koji su u Drugom svjetskom ratu ubijeni kao žrtve totalističkih režima. (PPB)

(Koristi se knjiga Biskup dr. Juraj Dobrila: Spomen-knjiga. Pazin. Josip Turčinović, 2012.)

Biskupu Dobrili lebjeli su među ostalim bez prekida dva idealna pred očima: „Čast Božja i dobrobit naroda!“ Želio je i trudio se bez prestanka, da osvijesti narod na temelju sv. vjere. Htio je da mu narod bude proniknut sv. vjerom i zadojen strahom Božjim. Imao je i radi toga jako mnogo protivnika, koji su ga svakom prigodom ocrnjivali i pogrdjivali po novinama u svrhu, da osuđete svako njegovo djelo i poduzeće! Protivnike sv. vjere i narodnosti je peklo, da kod istarskog puka ugled biskupov raste. Zato su nastojali da ga ocrne pred pukom govoreći, da je fanatičan Hrvat, da ljubi i pomaže samo Slave- ne, a druge narodnosti da mrzi... Evo, kako o tome sam biskup piše u svojim bilješkama: „Prigovaraju da sam „Slavjan.“ Traži se dakle od mene, da budem dvostruki izdajnik. Težko je čovjeku živiti među ljudima tuđega naroda. Našim se propovijeda miroljubivost, popustljivost i sloga ili pravo i po istini reći, da se damo svakomu pod noge. E da, mi smo krivi, što se ne radujemo, što robovati drugim.“ (Priredio BiB)

Ljubiti starce

„Prisutnost starih ljudi u obitelji može biti vrlo dragocjena. Oni su primjer povezanosti među generacijama i zahvaljujući bogatu iskustvu mogu dati ključan doprinos dobrobiti obitelji i čitave zajednice. Oni mogu prenijeti vrjednote i običaje i biti potpora mladima. Tako će mladi naučiti brinuti se ne samo za sebe, nego obraćati pozornost i na druge. Kada su stariji ljudi bolesni i potrebni pomoći, tada im trebaju ne samo odgovarajuća njega i medicinska skrb, nego im je prije svega potrebno da se njihova okolina s njima ophodi s ljubavlju.“

Uzmite iz svijeta iskustvo i sposobnost prosvuđivanja ljudi iznad 50 godina i neće mu ostati dovoljno da može funkcionirati. (Henry Ford). DOCAT

SLIČNOST – JOŠ VEĆA RAZLIČITOST!

(Iz Katedizma Katoličke Crkve)

37 Čovjeku je, u povijesnim okolnostima u kojima se nalazi, veoma teško upoznati Boga samim svjetлом svoga razuma. *Jer, premda je ljudski razum, po sebi, stvarno sposoban da dođe do istine i do sigurne spoznaje, da postoji jedan, osobni Bog, koji svojom providnošću uzdržava i upravlja svijetom, te da postoji prirodni zakon, što ga je Stvoritelj u naša srca usadio, ipak taj razum nailazi na mnoge poteškoće da se uspješno i plodno služi ovom svojom prirodnom moći. Jer istine, koje se tiču Boga i odnosa ljudi s Bogom, potpuno nadilaze red vidljivih stvari i kad trebaju utjecati na ljudsko djelovanje i oblikovati život, traže od čovjeka žrtvu i odricanje. U nastojanju da dođe do tih istina ljudskom pak umu smetaju ne samo utjecaj osjetila i mašte, nego i neuredne težnje, koje su posljedica istočnog grijeha. Zato se događa da ljudi glede tih pitanja rado uvjeraju sami sebe, da je neistinito ili barem dvojbeno ono, što oni neće da bude istinito.*

1960 Zapovijedi prirodnoga zakona ne uočavaju svi jasno i neposredno. U sadašnjem stanju, čovjeku grešniku potrebne su milost i objava kako bi vjerske i moralne istine mogli upoznati „svi, bez teškoća, s čvrstom sigurnošću i bez primjese zablude“. Prirodni zakon pruža objavljenom Zakonu i milosti, temelj od Boga pripravljen i uskladen s djelovanjem Duha Svetoga.

2036 Autoritet Učiteljstva proteže se i na specifične zapovijedi *prirodnoga zakona* jer je njihovo opsluživanje, po Stvoriteljevu zahtjevu, nužno za spasenje. Upozoravajući na zapovijedi prirodnoga zakona, Učiteljstvo Crkve ispunjava bitan dio svoje proročke zadaće da naviješta ljudima što oni po istini jesu i da ih podsjeća na ono što pred Bogom trebaju biti.

38 Zbog toga je potrebno da čovjek bude prosvijetljen Objavom Božjom ne samo u onome što nadilazi njegovo shvaćanje, nego i u „vjerskim i čudorednim istinama, koje ljudskom razumu nisu po sebi nedohvatne da bi ih, u sadašnjem položaju ljudskog roda, svi mogli spoznati bez teškoća, s čvrstom sigurnošću i bez primjese ikakve zablude“.

39 Priznajući ljudskom razumu sposobnost da upozna Boga, Crkva izražava uvjerenje, da je moguće svim ljudima i sa svim ljudima govoriti o Bogu. To je uvjerenje podloga za njezin dijalog s drugim religijama, s filozofijom i znanostima, ali također i s nevjernicima i ateistima.

40 Budući da je naša spoznaja o Bogu ograničena, to je isto tako i naš govor o Bogu. Možemo govoriti o Bogu samo polazeći od stvorenja i primjereno našem ograničenom ljudskom načinu spoznavanja i razmišljanja.

41 *Sva stvorenja imaju određenu sličnost s Bogom*, na najosobitiji, pak, način čovjek koji je stvoren na sliku i priliku Božju. Različita savršenstva stvorenih bića (njihova istinitost, dobrota i ljepota) odražavaju, dakle, beskrajno Božje savršenstvo. Stoga možemo govoriti o Bogu polazeći od savršenosti njegovih stvorenja „jer prema veličini i ljepoti stvorova možemo, po sličnosti, razmišljati i o njihovu Tvorcu!“ (Mudr 1,35)

42 *Bog nadilazi svako stvorenje*. Treba, dakle, neprekidno govor o Bogu pročišćavati od svega što je ograničeno, slikovito, nesavršeno, da se „neizrecivi, neshvatljivi, nevidljivi, nedokučivi“ Bog ne zamijeni s našim ljudskim predodžbama o njemu. Ljudske riječi neće nikada dosegnuti Otajstvo Božje.

43 Kad tako govorimo o Bogu, naš se govor doduše izražava na ljudski način, ali stvarno on dosije samoga Boga, a da ga ipak ne može izreći u njegovoj beskrajnoj jednostavnosti. Trebamo sebi posvijestiti da „se ne može istaći neka sličnost između Stvoritelja i stvorenja a da se između njih ne opazi još veća različitost“, te da „o Bogu ne možemo dokućiti ono što On jest, nego samo što On nije, i kako se druga bića postavljaju prema njemu“. (Pripremio BiB)

Vlč. Damir Štifanić proslavio mladu misu

U nedjelju, 10. lipnja 2018., netom uoči obilježavanja 50. obljetnice osnutka, pulska je Župa sv. Pavla apostola bila mjesto slavlja mlade mise jednoga svog župljana, vlč. Damira Štifanića, novoga svećenika Porečke i Pulsko katedrale koji je red prezbiterata, po rukama porečkog i pulskog ordinarija mons. dr. Dražena Kutleše, primio dan ranije, u subotu 9. lipnja u pulskoj katedrali.

Kako je sam slavljenik u uvodnom obraćanju pojasnio, odabir da mlada misa bude dan nakon redenja nalazi razlog u činjenici što je 10. lipnja dan njegova krštenja. Prije ulaska svečane procesije župnik, vlč. Milan Mužina, izrekao je uvod u svečanost mlade mise te pojasnio pojedine specifične dijelove i pozvao naznačene da pozorno prate tijek te liturgije koja je po mnogočemu posebna. Pojašnjavajući roditeljski blagoslov, župnik se prisjetio svoje mlade mise te rekao kako je to najljepši i najteži

trenutak za svakoga svećenika. Istaknuo je da je to prva mlada misa u toj župi u 50 godina, od njezina osnutka. Naglasio je kako je to predivan poklon župi za 50. obljetnicu te pozvao okupljene da mole kako bi župa imala još mladih misa. Po ulasku procesije koncelebranti su zauzeli mjesta oko oltara, a mladomisnik je podno prezbiterija primio roditeljski blagoslov od majke Irme i oca Marčela.

„Ti si svećenik uvijeke“

Pozdrav mladomisniku u stihovima uime župne zajednice izrekle su dvije krizmanice i tom su mu prigodom uručeni simbolični pokloni te je također u stihovima pojašnjena njihova simbolička. Uručena mu je svijeća, posudica za sveto ulje te bijela i ljubičasta štola. Mladomisnik je u uvodnom obraćanju naglasio kako je želio svoju mladu misu proslaviti upravo u župi gdje je proveo svoje djetinjstvo, a posebna mu je želja bila proslaviti mladu misu upravo na obljetnicu krštenja. Najavio je blagoslov vode i obnovu krsnih obećanja te pozvao okupljene da se podsjetite svoga krštenja po kojemu su stekli dostojanstvo

djece Božje. Potom je blagoslovio vodu te pošao crkvom škropeći okupljane. Zbor, pod ravnjanjem Andreja Angelinija, mladomisniku u čast otpjevao je potom pjesmu „Ti si svećenik uvijeke“, a skladnim je pjevanjem popratio i cijelo misno slavlje.

Iz homilije....

Prigodnu homiliju izrekao je vlč. Laurent Kružić, koji je 7. i 8. lipnja, također u crkvi sv. Pavla ap., predvodio dvodnevnu duhovnu pripravu za mladu misu. On je homiliju započeo spominjanjem crkvice *Quo Vadis Domine*, koja je nastala kao simboličan spomen susreta Isusa i Petra, kada je Petar bježao pred rimskim progonom. Bio je to posljednji put da je Petar zadrhtao i bio neodlučan, to se drhtanje ticalo njegove vjere i cijelog njegova bića. To drhtanje, u trenutku kada mora odlučiti između Isusa i bijega, značilo je da je posrijedi odnos između Isusa i njega. Petrov primjer pokazuje da vjera nije dovoljno samo primiti, već je vjera odnos s Isusom koji treba graditi. To je odnos koji treba doživjeti. (...) Drhtanje pred Božjom veličinom i ljubavlju, pre-

danje, odnos s Isusom, biti svjedok – sve je to na svom vjerničkom putu prolazio i mladomisnik, naglasio je propovjednik. Gotovo kao Pavlov pad s konja i on je ulovio sebe u Isusovoj mreži Istine. To je jedan duboki Božji zahvat u srcu svakoga onoga koji ga iskreno traži. Ta je iskrenost toliko duboka da se Boga doživljava kao oca, trenutak kada ništa drugo nije važno doli biti u njegovoj prisutnosti. Doticati ga, grliti, ljubiti i zahvaljivati što je tu, što me čisti, što me prožima, i što me ne želi ostaviti, razložio je vlč. Kružić.

Bez obzira na radikalnu promjenu srca koja mu se dogodila, u nekim ključnim i sudbonosnim trenutcima, pri dolasku u bogosloviju, pri opetovanom suočavanju s vlastitim strahovima i sumnjama, Bog je vlč. Damiru uvijek iznova slao ljubav i poticaj te ga tako ohrabrio da ustraje na svome putu. Bog se ne da nadmašiti u svojoj ljubavi. Zato je i ova mlada misa posebna jer je Damir jučer postao svećenik, Isusova desna ruka, potpuno povezan s njim da čini ono što je on, Isus, činio. On svoju misu prikazuje na 45. obljetnicu svoga krštenja kada ga je Gospodin prvi put pogledao i rekao: „Da, ti si zaista moj.“ Propovjednik je nadalje podario mladomisniku tri simbolična dara, koji će mu, kako je rekao, trebati u letu prema Bogu: krunicu, koja je nepogrešiva navigacija i najbolji pokazatelj da po Mariji dolazimo k Isusu; podsjetio ga je potom knjigom na njegova najboljeg kopilota, njegova omiljena svetca, sv. Ivana od Križa, koji ga uvijek podsjeća da treba dublje uranjati u Božju prisutnost, a nakraju mu je podario i Kristov križ – najsigurnije mjesto slijetanja za njega i za sve one kojima je posлан, rekao je propovjednik. „Želim ti da mnoge sate provodiš u kontemplaciji pred Raspetim i da preuzimajući na sebe Petrovu zadaću: biti otac, biti duhovnik, biti svećenik, da ljudi dovodiš k Isusu. Dragi Damire, poput Petra, pitaj Gospodina uvijek kamo ide i svako jutro kada se probudiš, reci: „I danas idem prema Tebi, kuda god išao i kamo god zvao, daj mi samo da budem svećenik po tvome srcu. Dragi prijatelju, budi svet svećenik,“ zaključio je propovjednik, na što se crkvom razlio spontani pljesak. Za prinos darova, uz prigodna objašnjenja, osim kaleža, plitice, kruha, vina i vode prinesena je i misnica koju su izradile sestre milosrdnice iz Zagreba, dar mladomisniku od župe.

Zahvale župnika Milana Mužine

Na kraju misnoga slavlja zahvale je izrekao župnik Mužina te se tom prigodom prisjetio 2012. godine kada mu je vlč. Štifanić kao župniku priopćio namjeru odlaska u bogosloviju. Pomalo poetskim

izričajem župnik je izrekao sažetak mladomisnikova duhovnoga hoda prema svećeništvu te mu kao stariji kolega poručio: „Idi naprijed, ne gledaj više nazad, to je rekao i naš sv. Pavao, što je za mnom zaboravljam, k cilju hitim.“ Damire, čeka te tvrda istarska grota, suha zemlja, rijetkom kišom omekšana, ali znaj zaorati hrabro i duboko, bez straha i bojazni. Narod je na ovim obalama plavoga mora dobar i drag i kamo god nogom zagaziš, čeka te vjernik, čekaju tvoj blagoslov, čekaju tvoj glas, tvoj šapat, tvoj mili pogled, čeka te čovjek da ga za ruku uzmeš i da krenete dalje, višnjemu cilju hititi i doći do rajske vrata. Neka te to vodi, neka te to nosi i neka ti to bude moja čestitka od srca.“

Mladomisnikove riječi

Nakon svih, okupljenima se obratio i mladomisnik. On je u prvome redu izrazio „duboku zahvalnost Bogu koji očito svugdje uspijeva ispravljati krive staze pa tako i u mom životu.“ Izrekao je zahvalnost roditeljima, na ljubavi, podršci, strpljenju i razumijevanju, sestri Sonji, kunjadu Igoru, nećacima Filipu i Lani, svoj rodbini, naglasivši: „Mnogi od vas, a da i ne znate bili ste mi primjer i poticaj u životu.“ Izrazio je zahvalnost prijateljima i prijateljicama na podršci, razumijevanju i pomoći, čak i kada se oko nekih stvari nisu slagali. Spomenuo je i dvije njemu bitne osobe koje zbog bolesti nisu mogle nazočiti toj svečanosti: fra Augustina Kordića, svoga prvog vjeroučitelja, i svoga duhovnika p. Josipa Sremića, isusovca. Glasom slomljenim od ganuća i sa suzama u očima posebno se spomenuo pok. mons. Marcela Krebel. „On mi možda u ovom trenutku najviše nedostaje ovdje. S njim sam dugo godina ovdje surađivao, od najranije dobi pa sve do odlaska na fakultet. On me nikada nije pitao želim li postati svećenik, i to me kasnije jako puno proganjalo i čudilo. Međutim, jedna mi je osoba rekla: „Pa ako si se tome od njega nadao, to nećeš dočekat, jer je njegov životni moto bio ‘da primjer privlači, a ne riječ’.“

Možda je njegov primjer bio ključan za ovaj trenutak danas. „Na podršci u nekim kasnijim trenutcima zahvalio je i župniku Mužini. Zahvalio je zboru, župljanima i svima koji su na bilo koji način doprinijeli organizaciji slavlja. Na osobit način zahvalio je „kolegi, bratu i prijatelju vlč. Laurentu Kružiću na homiliji, ali i na predvođenju priprave na slavlje mlade mise.“ Zahvale je uputio i braći bogoslovima „koji su me pratili tijekom misnoga slavlja da se previše ne vidi trema prvoga nastupa“, a isto tako i na uređenju crkve cvjetnim aranžmanima. Zahvalu je uputio i sada subraći svećenicima, na poseban način Sanjinu Francetiću koji je bio rektor bogoslovije u Rijeci u vrijeme kada je on započinjao svoju formaciju. Među kolegama je posebno pozdravio kolege Antuna Budinića, Dejvisa Martinovića, Andriju Miličevića te Antuna Faltaka i prof. dr. sc. Antuna Timistera koji su za tu mladu misu došli iz Rima. Zahvalio je na prisutnosti i svećenicima iz Svećeničkoga doma Betanija koji su, kako je rekao, „živi primjer ustrajnosti i neposustajanja na svećeničkom putu“. Nakon misnoga slavlja spontano se stvorio red čestitara kroz sredinu crkve, a potom su se svi mogli okrijepiti pićem i kolačima u dvorištu crkve.

Zivotopis

Vlč. Damir Štifanić rođen je 10. svibnja 1973. u Puli, od oca Marčela i majke Irme. Sakrament krštenja primio je u Pazinu, a svete potvrde u Puli. Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje završio je u Puli, a visoko obrazovanje u Zagrebu gdje je diplomirao na Fakultetu prometnih znanosti kao inženjer aeronautike – pilot 1997. godine. Devet godina radio je u Hrvatskom ratnom zrakoplovstvu, a potom prelazi u tvrtku Croatia Airlines. Godine 2012. ulazi u Bogoslovno sjemenište Ivan Pavao II. u Rijeci. Nakon druge godine studija odlazi na nastavak formacije i studija na Papinski zavod Germanicum et Hungaricum u Rimu te na Papinsko sveučilište Gregorianu gdje je diplomirao 2017. godine.

50 GODINA ŽUPE SV. PAVLA U PULI (I. dio)

Upovodu proslave visoke obljetnice župe sv. Pavla u Puli donosimo kratak presjek povijesti ove župe od dekreta o osnivanju, ovlastima i imenovanjima od strane mjesnog biskupa te drugim događajima važnim za život župe kako bilježi župna kronika. ([Preuzeto iz knjige- Župa sv. Pavla apostola u Puli – 50 godina](#))

Dekretom porečko-pulskoga biskupa dr. Dragutina Nežića od 1. ožujka 1968. za upravitelja župe imenovan je mons. Milivoj Barković (župnik Župe Gospe od Mora, „mornaričke crkve“ u Puli). Još su neko vrijeme Župom sv. Pavla apostola upravljali dušobrižnici Sv. Josipa. Dekretom od 23. kolovoza 1968. biskup dr. Nežić ovlastio je mons. Milivoja Barkovića da kupi za rimokatoličku Župu sv. Pavla apostola u Puli kuću i vrt u Primorskoj cesti br. 17. Od 3. listopada 1968. imenovan je vlč. Lucijan Ferenčić

upraviteljem Župe sv. Pavla apostola u Puli na Verudi. Slijedila je restauracija župne kuće i otvorene kapele na Verudi u Primorskoj ulici broj 17. Uz novčanu pomoć i donacije mnogobrojnih župa (i iz inozemstva) i pojedinaca izmijenjen je krov, pod, uzidane su pregrade, uvedene voda i električna struja, a zidarske je radove izvodio župnikov brat Branko Ferenčić. U podrumu je otvorena kapela. Uređeni su dvorište i vrt, a od štale, gdje je prijašnji vlasnik držao stoku, sagrađena je nova dvorana koja je podijeljena na sakristiju i stan za časne sestre.

nekoliko mjeseci rada s ministrantima župa je imala već oko dvadeset revnih ministranata. To su bili dečki iz osnovne škole, a pridružili su im se i nešto stariji. Kako bi euharistijska slavlja bila svečanija, odmah nakon osnutka župe župnik Ferenčić skupio je petnaestak odraslih pjevača i pjevačica. Postojao je i dječji zbor koji je pjevao na dječjoj misi. Sestre Kuzma Beata i Paulina Samardžić, nakon vrijednoga rada u župi, preselile su se na nove dužnosti, a na njihovo su mjesto u listopadu 1969. godine došle č. s. Leticija Žužić (za kućanstvo) i č. s. Zorka Pavlinušić (za katehizaciju i sviranje).

VРЕМЕПЛОВ

Dolazak časnih sestara sv. Vinka Paulskoga na Župu sv. Pavla apostola u Puli

Župnik Lucijan Ferenčić uputio je provincijalnoj upravi Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga u Rijeku 29. rujna 1968. zamolbu da bi sestre Riječke provincije preuzele katehizaciju i vođenje kućanstva u novoosnovanoj Župi sv. Pavla u Puli. Dana 4. listopada 1968. poslane su dvije časne sestre: sestra Paulina Samardžić, za vođenje kućanstva, i sestra Kuzma Beata, katehistica. Župnik Ferenčić, kako zadovoljan radom časnih sestara, rekao je: „Prava su velika blagodat za ovu župu.“

Svečano otvaranje nove župe, Župe sv. Pavla i blagoslov kapele

Dana 20. prosinca 1968. biskup Dragutin Nežić progglasio je kuću na Primorskoj cesti u Puli župnom kućom, župnim stanom, župnim uredom, a podrumsku prostoriju u toj kući kao javnu prostoriju u kojoj katolička vjerska zajednica obavlja vjerske poslove. To je javljeno i Skupštini Općine Pula. Biskup dr. Dragutin Nežić, u nazočnosti svećenstva grada Pule i mnoštva vjernika, 5. siječnja 1969. Blagoslovio je kapelu i novi oltar crkve sv. Pavla apostola – Veruda. Toga je dana u toj kapeli započelo redovito služenje sv. mise i ona će služiti kao župna crkva dok se ne uspije sagraditi crkva za tako veliku gradsku župu. Na početku svoga osnutka župa je brojala oko 8000 duša. Nakon

Prvi župni sabor

Prvi sastanak župnoga Pastoralnog vijeća održan je 18. travnja 1970. Na tom se sastanku raspravljalo o bitnim problemima novoosnovane župe, osobito o katehizaciji djece. Prvi župni sabor održan je 11. lipnja 1970. Na tom je saboru održao predavanje jedan član župnoga vijeća, student Ivo Drmić: „Uloga vjerouauka u odgoju djece i mladeži“. Predavanje je izazvalo živu raspravu. Na saboru je bilo prisutno 100 roditelja, uz župnika Ferenčića i druge svećenike iz Pule. Takvi su se župni sabori i dalje povremeno održavali i bili su od velike koristi za pastoralni rad u Župi sv. Pavla.

Imenovanje odbora za gradnju nove crkve

Za gradnju crkve sv. Pavla, biskupske rezidencije i župne kuće na Verudi u Puli imenovan je širi i uži odbor. U uži su odbor imenovani: dr. Dragutin Nežić, biskup, predsjednik; mons. Vladislav Premate, župnik Katedrale, potpredsjednik; mons. Milivoj Banković, župnik mornaričke crkve, blagajnik; dr. Lucijan Ferenčić, župnik sv. Pavla apostola u Puli, tajnik. Tehnički odbor: mons. Banković i Dragan Dorušić.

Zamjenom zemljišta „Pragrande“ uspjelo se od Općine dobiti 7000 m² na Vidikovcu za izgradnju potrebnih crkvenih objekata. Projekt i maketu izradio je projektni ured iz Pule „Urbis“. Za početak radova svoj je dar dao i sam papa Pavao VI. Dugo je vremena trebalo za prikupljanje svih potrebnih dokumenata kako bi se dobila građevinska dozvola.

Hodočašće u Rim u Svetoj godini od 1. do 3. svibnja 1973.

Iz Hrvatske je hodočastilo oko 11 000, a iz Istre 100 ljudi. U bazilici sv. Petra u Rimu papa Pavao VI. primio je na audienciju svetogodišnje hodočašće hrvatskih katolika. Svaka je biskupija Hrvatske poklonila dar. Naša, istarska biskupija poklonila je istarske roženice i freske iz crkvice u Bermu.

Proslava zaštitnika Župe sv. Pavla apostola 29. lipnja 1975.

Misa je održana u dvorištu radi mnoštva vjernika. Prisutni koncelebranti: mons. dr. Dragutin Nežić, biskup porečki i pulski, vљ. Valentin Cukarić, župnik iz Fažane, o. Ignacije Jakominić, OFM iz Župe sv. Antuna, vљ. Milan Mužina, zamjenik župnika mons. Barkovića iz Župe Gospe od Mora, o. Pero, kapelan Župe sv. Josipa, vљ. Antun Hek, biskupov kancelar i vozač, i vљ. Željko Zec, župnik Veloga Vrha u Puli. Za vrijeme je sv. mise mons. Antun Bogetić, generalni vikar Biskupije, isповijedao. Pjevalo je zbor crkve iz Vrude, uz pomoć nekih pjevača iz Župe sv. Josipa i Katedrale. U kolovozu 1975. župnik Ferenčić nabavio je iz Njemačke, preko svojih poznatih dobročinitelja i prijatelja, odličan harmonij.

Gradnja novoga pastoralnog centra na Vidikovcu

Odobrenje za gradnju nove župne crkve, župnoga stana i biskupijskoga centra izdano je od Općinskoga zavoda za urbanizam i komunalne poslove Pule 20. lipnja 1975. Do kraja godine nemoguće je bilo graditi jer su mnogobrojni građani (Mjesna zajednica Veruda, Anke Butorac Pula – skup KP, borci, omladinci) prosvjedovali, prijetili da će po noći doći rušiti što se po danu bude gradilo i da će demonstrirati pred općinskom zgradom. Radovi su započeli 10. lipnja 1976. Gradilo je poduzeće „Jadran“. Proslava sv. Petra i Pavla 29. lipnja 1976. bila je posebno svečana. Svi svećenici grada Pule dočekali su biskupa Nežića, a misu je pratio mješoviti pjevački zbor pod vodstvom župnika Ferenčića. Nastupao je i VIS „ŠALOM“ (sjemeništarci iz Pazina) koji je nakon mise izveo koncert s duhovnim šansonama. Radove finančiraju biskupske konferencije iz Njemačke, Austrije i međunarodni Caritas u Rimu preko mons. Bajera iz Beča. Sudjeluju svojim doprinosima i sve istarske župe. Dekretom porečko-pulskoga biskupa dr. Dragutina Nežića od 20. srpnja 1981. god. razrješava se službe upravitelja Župe sv. Pavla dr. Lucijana Ferenčića s 15. rujnom 1981. god. Dana 16. rujna 1981. godine, dekretom biskupa, imenovan je novi upravitelj Župe sv. Pavla u

Puli vљ. Milan Mužina. Došao je u novu zgradu Biskupije na Vidikovcu u kojoj nije bilo ničega, osim golih zidova. Sa župnikom su došle i dvije časne sestre: Paula Šarac – domaćica i Augusta Modrušan – katehistica i sviračica. Kako se i dalje radilo na uređenju vanjskoga i unutarnjeg prostora nove župe, župnik i č. sestre stanovali su na Vidikovcu, ali se svakodnevno pješačilo (bilo lijepo ili loše vrijeme) do Primorske ceste gdje su se održavali sv. misa i vjerouauk.

Prvo misno slavlјa na Vidikovcu

Prva sv. misa na Vidikovcu bila je za misu Polnoćku (Božić) 1981. U predvorju zgrade uređena je improvizirana kapela, a drveni je oltar posudio vљ. Atilije Krajcar iz Ližnjana. Bilo je krcato ljudima, a prije svečane mise bio je kratak program s recitacijama, harmonikašima, za što se potudio bogoslov Damir Bedrina. Dana 30. lipnja 1983. završio je svoj pastoralni rad u Župi sv. Pavla vљ. Milan Mužina i premješten je u župu Pićan gdje je započeo s radom 1. VII. 1983. Dana 1. srpnja 1983. preuzeo je upravu Župe sv. Pavla u Puli generalni vikar Biskupije mons. Marcel Krebel, kanonik Porečkoga kaptola, sa svećenikom suradnikom dr. Željkom Orbanićem. Dana 7. rujna 1983. razriješen je službe svećenika suradnika Željko Orbanić. S. Paula Šarac 12. rujna 1983. otišla je iz župe u Medulin, a 14. listopada 1983. došla je u župu s. Gracijela Modrušan.

Biskup porečko-pulski piše u „Kronici Župe sv. Pavla“ 3. studenoga 1983.:

„Posebnom Božjom pomoći ovih se mjeseci nastavljaju crkvena gradnja na Vidikovcu. Radujemo se veoma zbog duhovne koristi koje će se u budućnosti moći ovdje u dobro župe sv. Pavla i grada.“ Supotpisnici su biskupa: mons. Vladislav Premate, prepozit, predstojnik odbora za gradnju, i Josip Šaina, član odbora. Dana 13. studenoga 1983. došla je na župu s. Gracijana Prodan.

Mons. Antun Bogetić, biskup porečki i pulski

Dana 2. veljače 1984. u 14:30 sati Radio Vatikan javio je radosnu vijest da je sv. otac Ivan Pavao II. imenovao mons. Antuna Bogetića biskupom porečkim i pulskim. Biskup je 31. ožujka 1984. posjetio gradilište nove crkve i veoma je bio radostan što sve tako napreduje. Nadalje, 28. travnja 1984. iz župe su otišle 74 osobe na svečanost u Poreč, na posvetu novoga biskupa, mons. Antuna Bogetića. Posvetitelji su bili kardinal dr. Franjo Kuharić nadbiskup zagrebački, Josip Pavlišić, nadbiskup i metropolit

riječki, i Dragutin Nežić, dosadašnji porečki i pulski biskup. Dana 26. ožujka 1984. god. imenovan je po sv. ocu Ivanu Pavlu II. mons. Marcel Krebel, svećenik Porečke i Pulsko biskupije, kapelanom sv. oca s naslovom monsinjora. Dana 22. svibnja 1984. postavljen je na zvonik križ visine 290 cm. G. Vilim Grbac 8. rujna 1984. imenovan je župnim vikarom Župe sv. Pavla u Puli. Nadalje, 30. rujna 1984. s. Gracijana Prodan premještena je iz Pule u Rijeku. Sestra provincijalka iz Rijeke javlja da će kao kuvarica doći s. Benedikta Šamardžija iz Malog Lošinja.

Misa u novoj kapeli

Dana 14. lipnja 1985. obavljen je tehnički pregled zgrade i dana je uporabna dozvola. Od 23. do 28. lipnja 1985. vjernici su se u velikom broju rado odazvali na čišćenje okoliša i same crkve. Dana 27. lipnja 1985. u 18:30 gospodin župnik M. Krebel prenio je Presveto iz stare kapele u novi tabernakul. Te se večeri služila i misa u novoj kapeli i dvorani. Dana 29. lipnja 1985. uslijedio je svečani blagoslov nove crkve i koncelebrirana sv. misa koju je predvodio mons. JOSIP PAVLIŠIĆ, nadbiskup riječki i metropolit, uz domaćega biskupa Antuna Bogetića i dr. Dragutina Nežića. U kolovozu 1985. kupljeno je 188 stolica za novu crkvu. Dana 22. kolovoza 1985. postavljen je kip Majke Božje u crkvi i posuda za blagoslovljenu vodu. Župljanji naše župe 1. rujna prisustvovali su u Pazinu svečanosti 1100. obljetnice smrti sv. Metoda. Dana 20. rujna počinju pripremati teren za župnikovu kuću i stan sestara. Kuvarica s. Benedikta Šamardžija otišla je 22. veljače 1987. iz naše župe u Rijeku. U lipnju 1985. postavljeni su novi zvučnici u crkvi. Dana 29. lipnja služena je svečana misa zaštitnika sv. Pavla, a u 19 h bila je svečana misa koju je predvodio mons. Vladimir Rebek koji je ujedno proslavio i 50 godina misništva. Dana 15. kolovoza proslavljen je blagdan Velike Gospe, a na večernjoj misi s. Sibila Ladika proslavila je 60. obljetnicu zavjeta. Župnik se 26. listopada preselio iz Zagrebačke ulice u Voltičevu ulicu, u novi župni stan. S njim je došla i njegova teta Silvija Botegaro, koja s njime živi već 32 godine. Dana 9. prosinca župnik mons. Krebel i gosp. Ivan Sušnjić otišli su u Rijeku i kod ljevača Živka Golubovca naručili 3 zvona za našu župu.

Nova zvona i reljefni Križni put

Dana 13. siječnja 1988. nova časna majka s. M. Alojzija Gašparac posjetila je sestre u župi. Nadalje, 28. travnja blagoslovljena su i postavljena nova zvona. Kumovi zvona bili su: Ante Drmić, Ivan Sušnjić, Petar Pahljina, Mirko Živković, Erminio Stojšić i Antun Župić. Dana 18. srpnja

1988. godine svečana je misa i blagoslov kuće sestara sv. Vinka Paulskog u Puli. Prisutni su bili provincijalna poglavarica s. Emerencijana Blašković, kućna poglavarica s. Sibila Ladika i druge sestre. Biskup Antun Bogetic blagoslovio je samostan i novu kućnu kapelicu. Dana 12. ožujka 1989. župa je od dr. Alije Stokića dobila na dar Križni put. Petar Pahljina, sa suprugom i župnikom, postavio je na zid naše crkve reljefni Križni put. Dana 22. travnja stigao je iz Ljubljane Isusov brončani odljev. Odljev je težak 45 kg, a promjera je 120x110 cm. Na veliki drveni križ u crkvi montirali su ga Dževad Rešidović i župnik. Dana 10. lipnja 56 hodočasnika sa župnikom otišlo je u Svetu Goru (Slovenija). Dana 20. lipnja 1989. postavljeno je novo svetohranište, a 29. lipnja na svečanoj misi biskup A. Bogetic blagoslovio je novi križ, Križni put i svetohranište. Francesco Roggero i supruga Giovana iz Bergama darovali su 6. kolovoza veliku uljanu sliku sv. Pavla apostola – rad akademskoga slikara iz Bergama (Italija) Massimiliana Martinellija. Dana 13. kolovoza na sv. misi župnik je blagoslovio sliku. Od 4. do 6. rujna elektrificirana su zvona i postavljen je elektronski programator.. U prosincu župa je dobila kip Kraljice Mira, poklon o. Pere Ljubičića. Dana 22. ožujka 1990. stolar Pero Pahljina, po nacrtu župnika, napravio je novu isповjedaonicu koju je platila gđa Štefanija Okmaca. Nadalje, 25. ožujka početak je misija u Župi sv. Pavla koje je vodio o. Pero Ljubičić iz Međugorja do 1. travnja 1990. (franjevac). Na blagdan sv. Pavla misu je predvodio bivši riječki nadbiskup Josip Pavlišić, koji je i prije 5 godina blagoslovio novu crkvu. Dana 22. kolovoza župa na dar iz Njemačke dobiva: kalež, ciborij, veliku zdjelu – patenu, patenu za kalež, pladanj za posudice. Gđa Marija Škropeta kupila je i posadila 24. studenoga ispred crkve 6 čempresa kao ukras i putokaz u nebo. Dana 22. prosinca župnik, s. katehistica i mladi upriličili su božićnu sv. misu u domu umirovljenika „A. Štiglić“. Mladi su 24. veljače 1991. izdali prvi broj svojega listića „Orijaš“, u spomen na sv. Pavla kao orijaša kršćanstva. Dana 20. travnja pun je autobus vjernika sa župnikom otišao u Pazin na otkrivanje poprsja istarskom mučeniku vlč. Miroslavu Bulešiću. Na Tijelovo, 30. svibnja, prvi je put održana svečana procesiju u župi. Dana 23. lipnja župnik je postavio kip Bogorodice u crkvu, a blagoslov je bio na blagdan sv. Pavla. Župnik je 28. srpnja. na misi pozdravio i zahvalio s. Kristini Garić koja je otišla na novu dužnost u Rijeku. U rujnu mjesecu i nadalje u župi se prikuplja pomoć za izbjeglice. Dana 30. rujna 1991. došla je nova katehistica s. Alfonza Samardžić. (nastavlja se)

K Mariji Pomoćnici u Brezju

Za svoje smo godišnje župno hodočašće ove godine izabrali Brezje i Radovljicu u Sloveniji. Hodočastili smo Mariji Pomoćnici, naravno, po Mariji, Majci Božjoj, k našemu Gospodinu Isusu Kristu. Radosni i čili krenuli smo u zoru u stavu od dvaju punih autobusa prema Brezju, manjem mjestu u Sloveniji, smještenom podno Julijskih Alpa, nedaleko Ljubljane. Vozeci se prema glavnom odredištu, a prolazeći po kraju izlaza za Vrhniku, prisjetili smo se svoga pićanskog biskupa Martina koji se potpisivao trima slovima M. Poznato je da je bio velik dobrotvor kartuzijanskoga samostana u Bistri, nedaleko Vrhnikе, što potvrđuje i natpis uklesan u kamenu ploču u Vrhniku, a poznato je i to da je za svoga službovanja u Pićnu često izbivao i boravio u Ljubljani, pravdujući to time da je tamo potrebniji. Hm, zar su Pićanci doista živjeli tako kreposno i pobožno, pa biskupova nazočnost nije bila nužna ili su Ljubljancani bili još gor? U svakom slučaju, čuvši za taj podatak, u autobusu se odmah začulo komentare s prizvukom samoponosa i vlastite vrijednosti. No, dobro, malo opuštenosti u zajedništvu, pa i makar na trenutak pomisao da smo „sveti“ jer to tako dobro zvuči, nije zločin,

zar ne?! Na kraju je biskup Martin i pokopan u ljubljanskoj katedrali 8. srpnja 1466., a na nadgrobnoj ploči, uz uklesane mitru i biskupski štap, stoji i natpis : „Episcopus petinensis“. Nastavljamo prema Brezju.

Brezje se prvi put spominje 1154. g. kao selo u Mošnjama u kojima se nalazila župna crkva sv. Andrije. Kasnije je Brezje dobilo i crkvicu sv. Vida kojoj je dozidana kapela sv. Antuna Pustinjaka. Godine 1800. župnik iz Mošnja, dr. Urban Ažbe, dao je dozidati crkvi sv. Vida kapelicu u čast Marije Pomoćnice, a nešto kasnije tu je kapelicu oslikao slikar Leopold Layer iz Kranja te je 1814. naslikao i sliku Marije Pomoćnice. Godine 1863. dogodila su se prva čudotvorna ozdravljenja po molitvi i zazivu Marije Pomoćnice pred tom slikom, pa tako i ozdravljenje jedna mlade žene, majke sedmoro male djece (o čemu svjedoči i preslika zapisa, odnosno pisane zahvale brata čudotvorno ozdravljene žene, preslikano na jednom od panoa u vanjskom prostoru Svetišta u Parku mira gdje se nalazi i kamena statua Svete Obitelji). S vremenom je sve više ljudi hodočastilo u Brezje Mariji Pomoćnici tražeći pomoć, zahvaljujući i moleći pred tom slikom, pa je crkva ubrzo postala premala za brojne

hodočasnike. Tridesetak godina kasnije tu je izgrađen i franjevački samostan (franjevci „drže“ tu crkvu), a 1900. g. gorički nadbiskup i prvi slovenski kardinal dr. Jakob Missia posvetio je crkvu u današnjem obliku dok je dr. Bonaventura Jeglič 1907. okrunio čudotvornu sliku Marije Pomoćnice. U vremenu od 1941. do 1947. slika se nalazila na Trsatu i u Ljubljani. Godine 1988. papa Ivan Pavao II. dodijelio je ovoj crkvi počasni naslov manje bazilike i za svoga je prvega posjeta Sloveniji, 1996. g., upravo tu hodočastio Mariji Pomoćnici. Ovaj sveti, nama Hrvatima inače vrlo blizak papa, osobito je štovao Blaženu Djevicu Mariju. Godine 2000. Slovenska biskupska konferencija ovu je baziliku Marije Pomoćnice u Brezju proglašila slovenskim nacionalnim marijanskim svetištem.

Kao zanimljivost, a u usporedbi s našim povijesnim i političkim prilikama razjedinjenosti i vječite optužbe i osude fašista i antifašista, *pravih i krivih, crvenih i crnih*, pri čemu se ne želi priznati činjenicu da su mnogi bili unovačeni državnom vojnom i policijskom silom u razne vojske: fašističke, domobranske, partizanske, milom ili silom, ali svi su bili isti narod, hrvatski, čini mi se vrijednim i poučnim za naše nacionalno jedinstvo, kao pretežito katolički narod, uočiti to da se u neposrednoj blizini ove čudotvorne slike, u istoj kapelici, nalazi mramorna ploča na kojoj je navedeno da ju 50 godina po završetku II. svjetskog rata, u čast Kraljice Mira, uz zaziv neka ih čuva Kraljica Mira, u miru tu postavljaju, u Marijinoj bazilici, ujedinjeni preživjeli slovenski vojnici kao zahvalu za vlastito preživljavanje i na spomen oko 15 000 po svijetu palih slovenskih muževa kao unovačenih njemačkih vojnika u vremenu od 1941. do 1945. Stoga se otvara bolno pitanje našega nacionalnog jedinstva i uopće ljubavi prema svom narodu zbog čega se i kod nas tako ne gleda na sve naše mladiće, muževe, sinove koji su od strane državne sile, koje god, bili unovačeni za vrijeme II. svjetskog rata i da su u tomu morali sudjelovati.

U bazilici Marije Pomoćnice slavili smo i svoju hodočasničku Euharistiju, simbolično i znakovito u kapeli na katu iznad prostora same Bazilike, s obzirom da se tu održavala druga misa, a u vanjskom dijelu Svetišta na otvorenom misa s mladima Slovenije koji su tu također hodočastili toga dana. Iz kapele na katu, izgrađene i interijerno uređene u modernu stilu, spušta se pogled kroz unutarnje prozore na unutrašnjost Bazilike, na glavni oltar i Svetište te na pokrajnju kapelicu Marije Pomoćnice u kojoj se nalazi oltar i čudotvorna slika Marije Pomoćnice koja s beskrajnom ljubavlju, blagošću

i nježnošću u naručju drži Dijete Isusa, a njihove se glave i lica mekano dodiruju u toj presvetoj ljubavi. Na glavama imaju krune ukrašene draguljima. O ukusima se ne raspravlja, ali ova je slika doista oku ugodna, topla i tako stvarna. Jednostavno zrači zagrljajem cijelog svijeta. U svojoj je prigodnoj propovijedi naš župnik vlč. Antun Kurelović istaknuo kako ovo naše hodočasničko euharistijsko slavlje na katu podsjeća na okupljanje apostola na katu gornje sobe nakon Isusova zemaljskoga odlaska, zbijene, šćućurene, pune straha i neizvjesnosti, možda i malodrušne i malovjerne, pune još svježeg sjećanja na nedavne mučne događaje, ali i Isusove riječi, na trenutke provedene s Njim, na zasade vjere koje im je ostavio. Ali, mi se ne trebamo bojati. Ljudski je to kad pokucaju razne nedaće na vrata, kad razne sila zla i bezumlja i danas napadaju na naravnost čovjeka, na obitelj, ta bojala se i sama Marija kad se njoj i sv. Josipu Isus izgubio u Jeruzalemu, ali je, ne razumjevši njegova komentara da zar nisu znali da mu je biti u onomu što je Oca njegova, sve pohranila u svoje srce i razabirala, u srce čisto i puno ljubavi, u srce vjerno do kraja. Zato joj je i bilo dano da čuva svoju obitelj, obitelj u kojoj je dijete sam Bog. Idući ususret našem nacionalnom susretu obitelji koji se priprema za rujan ove godine u Solinu i Splitu, moramo se i ovdje i na ovom mjestu zapitati kako čuvamo naše obitelji, kao roditelji, odgojitelji, svećenici, pristupamo li im s vjerom poput Marije. Ona neka nam bude ideal u tomu, vodilja k Mudrosti, Njoj predajmo da uđe u naše obitelji. Na tragu tih promišljanja obratio nam se naš župnik u svojoj propovijedi, u „gornjoj sobi, na katu“ bazilike Marije

Pomoćnice na dan kad smo častili Srce Marijino.

Potom smo posjetili Radovljicu, simpatično i ljupko mjesto u kojem je sve nekako po mjeri čovjeka. Uredno, zeleno, organizirano. Svaka čast! „Pridi Sveti Duh“, vabi i zove natpis s drvene konstrukcije poput slavoluka ispod kojega se mora proći da bi se ušlo u velebnu crkvu sv. Petra. S glavne oltarne slike milosrdnim pogledom, svojstvenim samo našemu Gospodinu, dočekuje nas Srce Isusovo. I s ovom crkvom i Radovljicom povezan je naš Pićan. Gašpar Bobek, doktor crkvenoga prava, carski savjetnik i arhiđakon u Radovljici, imenovan je 7. travnja 1631. pićanskim biskupom. Već 1632. položio je kamen temeljac za crkvu sv. Roka u Pićnu i pokrenuo vjernički puk na suradnju i sudjelovanje u tom projektu, što potvrđuje i natpis iznad ulaznih vrata („brigom ovoga naroda“). Ta crkva i danas ponosno i čvrsto čuva ulaz u ovaj poviješću bogat grad. U njoj se održava Euharistija na dan kada častimo sv. Roka, 16. kolovoza, ali tu bude položen i lijes s mrtvim tijelom naših pokojnika neposredno prije sprovoda, tu se održi blagoslov pokojnika i kratak obred i otuda se potom u povorci krene prema glavnoj župnoj crkvi gdje se održi i sprovodna misa. Otuda krene i blagoslov maslinovih grančica na Cvjetnicu i upravo se ispred te crkve čita Muka Gospodina našega Isusa Krista. Dakle, biskup Gašpar dao je svoj veliki i važan doprinos Pićanskoj biskupiji, danas našoj župi i mjestu Pićan. Dobri Bog neka se smiluje njegovo duši i bude mu nagrada! Biskup Gašpar umro je 8. listopada 1634. u Ljubljani, ali su njegovi zemni ostatci preneseni u Radovljicu, u obiteljsku grobnicu na mjesnom groblju.

U znak zahvalje i sjećanja na toga vrijednog biskupa koji nas je zadužio vrijednom ostavštinom, duhovnom i kulturnom, ostavili smo mu podno oltara u crkvi u Radovljici, cvijeće i upaljenu svjeću. Da život smrću ne prestaje, već se nastavlja i ide Božjim putom, znakovito su pokazali i prigodni uresi u crkvi. Spremalo se vjenčanje: mašne od bijela i zelena tila na početku klupa i podno glavnoga oltara aranžman od dvaju velikih, isprepletenih srca, složenih od crvenih ruža, povezanih na vrhu palminom granom. Nisu bili domaći, nego Englezi. Kako lijepo, toliki su put prevalili da bi u ovom ljupkom mjestu ozakonili svoju ljubav u svetom sakramantu. Čestitamo im i želimo obilje Božjega blagoslova! Kasnije smo se sreli na otočiću na Bledskom jezeru (zajednička vožnja manjim plovilicama s barkarijolima uvijek ima posebnu draž i srce učini djetinjim), pa smo ih s dragošću promatrali s brojnim kineskim turistima koji se ni na trenutak ne odvajaju od svojih *selfie* štapova. Svi smo im zapleskali kad su mladoženja i dvojica njegovih pratitelja svojim rukama načinili ležaj za nevestu i tako ju ponijeli uzbrdo po stubama, a crkvena su zvona najavljuvala njihov dolazak (Pa da žene nisu ravnopravne muškarcima, a evo, trojica nose nju jednu?!). Zanimljivo je da baš uvijek kad smo na hodočašću sretnemo svatove, a to nekako sve razdraža. Naravno, jer ljubav je ipak najvažnija, a svoj smisao i smiraj može naći samo u Bogu. A ljubav, pa to je ono što i ova naša hodočašća čini lijepima i ugodnima, čini da se jednostavno osjećamo dobro. Cijele obitelji, *none* i *noneti* s unucima, roditelji s djecom, muževi i žene, braća i sestre, prijatelji, župljanji i župnik, a najzad i naš vrijedan i u svemu prateći vozač Tomislav Ljuština i u drugom autobusu šarmantan i nasmijan Sandi koji je stalno bio spreman ugadati nam u sitnim željama, sve da nam bude ugodnije putovanje. Nismo mu mogli reći ne u praćenju svake pjesme po osobnim željama (i ruke gore), svi povezani Marijom i njezinim hodom u čašćenju našega Gospodina, svi smo povezani Božjom beskrajnom ljubavlju i zato nam, eto, bude lijepo i dobro. Posebnu pohvalu i zahvalu treba uputiti upravo nekim poduzetnicima, našim župljanima, koji u općepoznatom današnjem vremenu „nemam vremena“, „moram radit“, „posao ne smije čekat“, „naši klijenti ne čekaju“ i sl., uvijek nađu vremena biti na ovakvom zajedničkom hodočašću sa svojom obitelji i župom. I ne bi se reklo da im to bude manjak kasnije u poslovanju. Naprotiv, čini se da im je dobro. Molimo, pjevamo, slavimo, hvalimo, napunimo duhovne baterije, veselimo se životu. Svako hodočašće u duši i srcu ostavi nekakav trag u našu korist. *Bogu hvala i da bimo i k letu!* Hvala i našemu marljivom i neumornom župniku Antunu Kureloviću. (Davorka Smoković)

Svećeničko ređenje u Puli

U subotu, 9. lipnja 2018. godine u pulskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije održano je svećeničko ređenje. Po rukama porečkoga i pulskog biskupa mons. dr. Dražena Kutleše red prezbiterata primili su: Janez Barborić iz Novoga Mesta u Sloveniji, Boško Čatlak iz Sinja, Damir Štifanić iz Pule i Bartosz Pawlik iz mjesta Kalisz u Poljskoj.

Svi su kandidati red đakonata primili 25. studenoga 2017. godine također u Puli i svi su sada zaređeni za Porečku i Pulsku biskupiju. Biskup je misno slavlje predvodio uz koncelebraciju osamdesetak svećenika. Osim rodbine i prijatelja ređenika misi je nazoočilo i mnogo vjernika iz raznih dijelova Porečke i Pulske biskupije.

Iz biskupove homilije

Biskup je u prigodnoj homiliji istaknuo, u Evanđelju netom pročitanu, Isusovu molitvu za učenike, kako za one iz njegova vremena, tako i za one koji danas posvećuju svoj život slijedeći Isusa Krista. Biskup je iz te molitve istaknuo nekoliko stvari koje svećenici u našem vremenu mogu primijeniti u svome životu da se nekako vrate na svoje izvore i da mogu osvježiti ono što ih je potaklo na njihovo zvanje. Isus prima svoje učenike od Gospodina. On mu ih je povjerio da ih poučava i da nastave onu misiju koja je njemu povjerena. Od tih se učenika traži vjernost Isusu Kristu, ali isto tako i da životom, djelima i molitvama svjedoče za Isusa Krista te da se potpuno predaju njemu. Isus kaže da će ga njegovi učenici proslaviti. Svaki učenik koji dobro izuči svoj nauk i postane slavan, on je slava svome učitelju, kao i sportaš svome treneru, tako i svaki svećenik koji spašava duše i koji grešnika vraća Bogu, on je slava Isusu Kristu i nastavlja djelovati na njegovu putu. Svećenikova je misija u ovome svijetu, ali ne od svijeta, i zato se svećenik u ovome svijetu treba boriti za spas duša i voditi ih Isusu Kristu, sve do smrti, ako to bude od njega zatraženo. Isus obećava svojim učenicima i njihovim nasljednicima da će im dati radost. Ako učenik živi po Božjem zakonu, poštuje moralne zakone, tada u njegovu dušu dolaze radost i veselje i tada će vjernici i svi koji su oko njega biti privučeni jer znaju da slijedi Gospodina koji je sama radost. Zato, dragi svećenici, dragi ređenici, nastojte biti ljudi koji će pronositi radost među svojim vjernicima i u današnjem društvu kada je sve nekako stavljen pod upitnik, i nekako sve beznadno, budite ona svjetiljka koja treba osvijetliti tu tamu, potaknuo je biskup.

'Sol zemlje i svjetlo svijeta'

Isus upozorava učenike da su u svijetu, ali nisu od svijeta. Možda nekada mi svećenici zaboravimo da smo 'sol zemlje i svjetlo svijeta'. Možda se nekada želimo poistovjetiti s tim svijetom jer nekako želimo biti toliko bliski pa izgubimo onu nit i onaj razlog zašto smo u ovome svijetu. Možda zaboravimo da nismo od ovoga svijeta, već smo upravo pozvani učiniti ga boljim, da ga vratimo Isusu Kristu čistim onakvoga kakvoga on želi. U Isusovoj molitvi vidimo nekoliko

temeljnih zaziva koji su vrlo značajni za nas, nastavio je propovjednik. On moli za svoje učenike, ali ne za svijet. No, ipak traži da njegovi učenici ostanu u svijetu. Možda danas, vidjevši tolike probleme, nekako imamo osjećaj da je sve protiv nas, protiv vjernika, protiv Crkve; čovjek se povlači, želi ići u neku kontemplaciju, želi se posvetiti sebi i spašavanju svoje duše, ne vidi nikakvoga smisla u onome što se događa oko njega i misli da ne može to promjeniti. Ali Isus kaže da treba postojati i kontemplacija i akcija, još više „contemplatio in actio“. Imajući to na umu, treba razmišljati kako biti, u prvom redu, pošten, kako biti čovjek i kako biti svećenik. Trebammo znati vidjeti drugoga i njegovu potrebu, a ne živjeti samo u svome svijetu i biti zaokupljeni samo svojim problemima. Svećenik je pozvan rješavati tuđe probleme. I nakraju treba naučiti kako ljude voljeti jer kada volimo, tada možemo učiniti mnogo više od onoga što mislimo da možemo. Svećenik treba biti zaljubljen u svoje svećeništvo, rekao je biskup, istaknuvši da je to dugotrajna ljubav na prvi pogled. Dragi svećenici, vi se trebate danas na poseban način zapitati jesu li oni ideali koji su vas potakli na svećeničko zvanje otisli ili ih samo treba osvježiti, istaknuo je biskup obraćajući se okupljenim svećenicima.

Ne biti navezan na materijalno

Kada Krist moli za svoje učenike, on moli da ostanu u svijetu, ali da ne budu od svijeta. Oni trebaju biti izbavljeni iz onoga što je materijalno, mogu se služiti materijalnim, ali ne smiju biti navezani na to materijalno jer kao svećenici trebaju biti svjesni da je to prolazno. Trebaju biti među ljudima, u društvu, ali svjesni da nisu od toga društva, svećenicima je nadasve dana zadaća to društvo mijenjati. Isus je mogao svoje učenike predati i da ih Gospodin pozove ponovno k sebi, ali on to ne čini zato jer oni trebaju nešto učiniti za njega, on ima jedan poseban plan s njima, da ostanu na ovoj Zemlji, podsjetio je biskup. Nadalje, Isus Krist moli da ih Gospodin sačuva od zla, to je temeljeni naglasak u ovoj homiliji, istaknuo propovjednik. Današnji je svijet opsjednut raznim temama i nekako se osjeća da zlo dominira njime.

Uz Božju pomoć pobjeđujemo Zlo

Isus je pokazao da Zlo postoji na ovome svijetu i važna je stvar da je ono prokazano. Svećenik se treba boriti protiv toga Zla. Najgore je zlo kada vjernik otpadne od Isusa Krista. Svijet sam po sebi nije zao, već ga takvim čine zli ljudi i takvi čine zlina i stvari kojima se koriste u postizanju svojih zlih nakana. Svećenik

je taj koji će u taj svijet donositi dobro. Poput vojnika ili mornara koji se najbolje treniraju u bitci i u plovidbi, jednak je tako i svećenik najbolje trenira u tome zlom svijetu u kojem treba živjeti po moralnim i disciplinskim zakonima Crkve. Na nebesima postoji samo dobro, u paklu postoji samo зло, a na Zemlji postoji i dobro i зло i svi su ljudi pozvani birati između Dobra i Zla. Crkva je ustanovila sakramente da čuvaju čovjeka od grijeha, a ne da čuvaju grijeh od čovjeka. Dragi svećenici, zato vi jeste danas u ovome svijetu i temeljna je misija svakoga vjernika, a pogotovo svakoga svećenika, da pobijedi ovaj svijet. To je smisao Isusove molitve. Nalazit će se u problemima, patnjama i siromaštvu, ali uvijek trebate pobijediti. Svećenik ne treba bježati od problema i nevolja, nego ih treba nadvladati i rješavati. Svećenik treba svojim vjernicima donositi nadu i radost i uzdizati ih jer u ovome je svijetu smisao nadvladati Zlo i učiniti da Dobro pobijedi. To Isus čini upravo po vama. Budite svjesni da ćete u životu biti i ostavljeni i napušteni, bit ćete siromašni i sami, Isus vam nije obećao zaštitu od toga, on moli Gospodina da vas zaštitи od Zla. A to čini tako da smo mi u Isusovoj molitvi uključeni od početka do kraja. Kao što se kod zdravstvenih problema čovjek obraća liječniku, tako i Isus nama nudi razna sredstva, u prvom redu molitvu te obraćanje i traženje pomoći od Gospodina Isusa Krista. On nam je povjerio misiju da je izvršimo svojim snagama, ali mi to ne možemo i zato trebamo tražiti Božju pomoć. Biskup je istaknuo da svećenici moraju biti svjesni misije koju im je Bog povjerio, da se ne predaju već da uz Božju pomoć pobijede зло, kako bi te svoje zasluge mogli donijeti pred lice Božje. U toj borbi nisu sami jer se bore za neke više ideale, koji nadilaze ovaj svijet.

Molimo za sve svećenike

Isus kaže da njegovi učenici trebaju biti jedno, podsjetio je biskup, jer ako nisu

jedno, tada nema smisla zajednički rad ni sve ono oko čega se trudimo. Upravo je smisao Crkve da bude jedna, katolička, da ima jednoga Stvoritelja i da sve što činimo, bude usmjereno na to jedinstvo Crkve ovdje na Zemlji. Stoga svećenici trebaju biti ti koji ljude sjedinjuju, ne razdvajaju, a kako bi to mogli činiti, trebaju biti jedinstveni među sobom, uvažavati jedni druge i jedni drugima pomagati. Važno je i ne isticati svoje slabosti jer drugi jedva čekaju da to čuju i da ih uveličaju te nakraju generalizirajući zaključće kako su svi takvi. Isus moli da njegove učenike Bog posveti u Istini. Biti svet znači biti odvojen, biti od nečega izoliran, kako su svete stvari odvojene, tako i svećenik treba biti odvojen od ovoga svijeta. I Aronovi su sinovi bili odvojeni kako bi mogli izvršiti svoju misiju u židovskome narodu. No, oni su bili i sposobljeni za svoju misiju, svojim srcem, svojim poštenjem, svojom mudrošću. Onaj koji je sluga Božji, treba biti svet kao što je svet njegov Gospodin. Dragi redjenici, dragi svećenici, vi ste izabrani, vi ste posvećeni i vi trebate biti sposobljeni izvršiti svoju misiju, ako u ovome svijetu ne pobijedite, tada vaša misija nije imala smisla. Znajte da niste sami, da su mnogi prolazili kroz vaše probleme i znajte se uvijek možete obratiti Gospodinu i tražiti da pomogne vašoj slabosti jer jedino uz njegovu pomoć, a ne svojim silama možete ostvariti tu misiju. Na kraju homilije biskup je pozvao sve nazočne na molitvu za sve svećenike, da mogu biti svjetlo svijeta, da se mogu oduprijeti zlu koje je u svijetu te je zamolio vjernike da im suradnjom pomognu ostvariti svoju svećeničku ulogu.

Janez Barborič, Boško Čatlak i Bartosz Pawlik svećeničku formaciju stekli su u pulskom Biskupijskom misijskom sjemeništu „Redemptoris Mater“, a Damir Štifanić u riječkom Bogoslovnom sjemeništu „Ivan Pavao II.“ i u Collegium Germanicum et Hungaricum u Rimu. (Tiskovni ured PPB)

ŽUPNI BLAGDANI I HODOČAŠĆA – MOGUĆNOST NOVE EVANGELIZACIJE

Poštovani čitatelji, evo nas na pragu ljeta pred još jednim područjem nove evangelizacije, a to su župni blagdani i, posebno, **hodočašća**. Sve su to mogućnosti naših vjerničkih okupljanja. To su prilike kad se vjernici posebno okupe u jednom posebnom raspoloženju, opuštenosti i radoznalosti. A tu mogu zgodno „pasti“ sjemenke vjere u znaku nove evangelizacije. Sve polazi od novoga žara i žarišta, s kojima i sudionici i voditelji idu radoznašno na put.

Ljudska i vjernička okupljanja, kad se okupljamo na široj razini, posjećujući poveća zajedništva, kad idemo u župe gdje se posebno slavi, a još više kad se upućujemo na jednodnevno ili višednevna hodočašća, prava su prilika da osvježimo svoju vjeru i kršćanski se obnovimo. Za usporedbu, to je kao kada uzmemo drva, pa ih složimo u jednu hrpu i zapalimo vatru i bit će vatre i sve će gorjeti. Kad bi svako drvo za sebe išli paliti, malo bi bilo od vatre, ne bi se ni svako drvo zapalilo, a kamoli gorjelo. Tako je i s nama ljudima. Kad smo zajedno, dajemo mogućnost novoj evangelizaciji. Tu nas Evandjele može posebno dirnuti i pokrenuti. U tim su prilikama

ljudi posebno otvoreni. Ako je navjestitelj utrojen u duhovno, Duhom prožet, Evandjele se tu događa: za mene je radosna vijest, mene Bog voli i pokreće, a tako i neke do mene i evo nove evangelizacije koja se događa u toj zajednici. Tu se ponavlja iskustvo učenika na putu u Emaus; „Nije li gorjelo srce u nama, dok nam je putem govorio...?“ Važno je da u središtu navještaja bude Isus Krist **Hodočašća su izrazita prilika zato** jer je to putovanje, jedan, dva ili tri dana... To se može primjereno organizirati jer će tu biti i onih koji će moći s drugima podjeliti svoja iskustva, voditelj-navjestitelj sve će koordinirati i biti poslušan Duhu. Zajednička molitva stvara pogodno duhovno ozračje, otvara prostore Božjem djelovanju. Iako je u središtu Isus, moguće su i druge teme: Crkva, obitelj kao Crkva u malom, roditeljstvo i djeca..., koje će biti osvijetljene Kristovim evanđeoskim svjetлом. Evo prilika u hodočašćima koja dolaze: i onim lokalnim (Procijunkula u Pazinu, Šumber – Majka Božja od Drena...) Ali tu će doći i Trsat, za neke Marija Bistrica, pa Međugorje... **A Solin, 15. do 16. rujna 2018.?! Dragi čitatelji!** Imate osobitu priliku svakoga

tjedna nešto čuti preko radijskih valova u našim vjerskim emisijama u Pazinu, Puli i Labinu. Obavijesti i molitve razaslane su i u sve naše župe da bi među vama odjekivale iz nedjelje u nedjelju. Obitelj, napadana sa sviju strana, pravi je zalog naše budućnosti, budućnosti mladih generacija. **Samo s obitelji kakvu nam je Bog darovao možemo dalje u budućnost.** Zato molite za obitelji, dakako, i za buduće obitelji vaše djece... Posebno molite za III. NACIONALNI SUSRET HRVATSKIH KATOLIČKIH OBITELJI U SOLINU. Rado se uključimo i u samo hodočašće u Solin gdje nas dočekuju dalmatinske obitelji. Plaća se samo put, 250,00 kn, a tamo ćemo biti gosti. Lijepo je da ide obitelj, ili barem muževi i žene. Javljanje je tijekom mjesec dana, tj. do 15. srpnja o. g. Vi se javljate svojim župnicima, a oni će sve proslijediti u Obiteljski ured u Pazinu, Ul. sv. Ćirila i Metoda 5 52000 PAZIN, obitelj@ppb.hr. Prijavnicu ćete dobiti od župnika i popunjenu vratite, bilo da idete autobusom ili osobnim automobilom. Za sve informacije imate: mob. Ureda: 091/263-5062 ili 098/963-2097/Koren (M. Koren, povjerenik)

DUHOVNA MISAO

Piše: Šimun Doljanin

KATEDRA ZA MUDROST

Kako bi bilo da na fakultetu otvorimo jednu *katedru za mudrost*? Bi li se na toj katedri mogla steći mudrost, pa za one ljude koji su završili mudrost na fakultetu, sa sigurnošću reći da su mudri? Tako bi slično bilo i s katedrom za poniznost. Susretljivost. Poštenje i slično. Proučavati francuskoga mislioca J. Maritaina. Sve ono što je bitno za čovjeka, jednostavno se ne može naučiti iz knjiga i predavanja. More znanja ne može nam dati kap poniznosti ili mudrosti. Mudrost se uči na *katedri života*. Isto tako i poniznost i sve redom. A učenje je posve osobno. Odgoj, onakav kakvoga mi zamišljamo, nemoguća je misija. Matematika se može naučiti, povijest ili kemija, ali ne i istina, dobrota, ljubav. A za naš život, i život društva, ništa ne znače matematika ili kemija, a presudne su dobrota i ljubav. Trebamo li onda odustati od odgoja? Nipošto. Mi smo dužni raditi taj nemogući posao i dužni smo čekati rezultate, premda iz onoga što radimo nikako ne mogu proizvesti. Roditelji, kao prvi odgojitelji, i odgojitelji u vjeri, nalaze se u najnezavidnijem položaju, a ipak vidimo da je njihov odgoj presudan za sve ljude. Oni najbolje osjećaju koliko je nemoguća misija odgoja, a najveći su optimisti i najzdušnije rade svoj nemogući posao. Stari su Grci govorili da bogovi za

kaznu stavljuju ljude u odgoini posao. I u komunizmu su u odgoj stavljavali propali kadar. Sve to dolazi iz svijesti da je odgoj posao s najviše frustracija i najmanje društvenih zasluga. Uprimo pogled u Onoga koji je donio milost, *odgojiteljicu svih ljudi* (*Pojavila se milost Božja, odgojiteljica svih ljudi!* čitamo na Božić). On je stalno ponavljao da *sam od Sebe ne može učiniti ništa*. Ivanovo evandjele. Kako je moguće da se upustio u posao odgajanja cijelog svijeta, a svjestan da od Sebe ne može učiniti ništa? Sav je Njegov posao proizlazio od Drugoga, Oca. On je činio samo Očevu volju. Poslan je i izvršava poslanje. Misiju. *Nemoguću misiju!* U toj je potpunoj nemogućnosti postigao najviše. Podigao je učenike/mučenike, oni koji su postigli najveću mudrost – *mudrost Križa*. (U tomu je najveći paradoks: da je sva ludska mudrost zapravo ludost, da je jedina mudrost – ludost Križa! Križ je *katedra za mudrost!*) Postigli su najveću poniznost – božansku. I ljubav i dobrotu. Odgajati znači *ne moći ništa sam od sebe* i prepustati se volji Očevoj. A Njegova je volja da se svi ljudi odgoje za odricanje od bezbožnosti i za život u pravednosti. Učitelju moj, pošalji mi *Duha mudrosti* da me uvjeri kako sam od sebe ne mogu ništa učiniti!

Proslava sv. Servula

U nedjelju, 27. svibnja 2018., na blagdan Presvetoga Trojstva, Grad Buje i tamošnja župa proslavili su svoga nebeskog zaštitnika, sv. Servula.

BUJE Nakon različitih liturgijskih i duhovnih sadržaja, održanih u trodnevnoj pripravi, na sam blagdan svečanost je započela svečanim kretanjem procesije s kipom sv. Servula iz crkve *Mater Misericordiae*. Uz zvuke limene glazbe, vjernici svih uzrasta, odjeveni u povijesne odore bratovština, nosili su, osim kipa sv. Servula, kip sv. Antuna, antikne kandelabre te zastave bratovština koje su tijekom povijesti djelovale u tom gradiću sjeverozapadne Istre. Na trgu ispred crkve predvoditelj misnoga slavlja vlč. Dejvis Martinović, župni vikar u obližnjoj Župi sv. Peregrina u Umagu, izrekao je i udjelio blagoslov grada i polja. Procesija je potom nastavila uzbrdo, put župne crkve sv. Servula. U toj velebojnoj kasnobaraknoj crkvi misi je nazočilo veliko mnoštvo vjernika iz Bujštine i obližnjih župa. Uime gradskih vlasti sudjelovao je gradonačelnik Buja Fabrizio Vižintin, predsjednik gradskoga vijeća Rino Duniš te načelnik policijske postaje Ljubo Žaja. Uz vlč. Martinovića koncelebrirali su: sadašnji župnik vlč. Vladimir Brizić te donedavni župnik vlč. Mladen Juvenal Milohanić. Predvoditelj je u prigodnoj homiliji istaknuo kako je mučeništvo posebna milost koju Gospodin podjeljuje pojedinim svetcima i blaženicima kako bi nama ojačao vjeru. Stoga nam sveti Servul, osim onoga kome se molimo za zagovor, mora ujedno biti

i uzor i poticaj u našem nastojanju življenja vjere. Istaknuo je temeljnu razliku između mučenika, koji su svjesno prihvatači odlazak u smrt samo kako ne bi izdali svoje ideale kršćanske ljubavi, i današnjih kamikaza, terorista samoubojica koji svojim činom siju smrt; kršćanski su mučenici smrt prihvatači kao najuzvišeniji čin ljubavi. Životno je geslo našega bl. Miroslava Bulešića „moja osveta je oprost“ ujedno način razmišljanja svih mučenika, istaknuo je propovjednik. Svetci su nam najuzorniji primjer slijedenja primjera Isusa Krista, naglasio je vlč. Martinović, a oni su ujedno dokaz da u tome nema kompromisa, kako mi prečesto u životu činimo. Pravilan bi pristup, ako želimo slijediti Krista, bio u svim se životnim situacijama zapitati što bi Krist učinio na našem mjestu. I mi smo pozvani tako činiti. Vlč. Martinović posebno je potaknuo okupljene neka uvijek nadu vremena za djecu, prema Isusovim riječima: „Pustite dječiću neka dolaze k meni; ne priječite im jer takvih je kraljevstvo Božje!“ Pozvao je okupljene da se prema djeci ponašaju onako kako bi htjeli da se Bog ponaša prema nama. Važnost je sjećanja na sv. Servula nadasve u tome da nam to pomogne, poput njega, revnije slijediti Krista, rekao je vlč. Martinović te zaključio: „Sveti Pavao nas tjesi, kao što je sigurno utješio i sv. Servula, govoreći da smo baštinici Božji, subaštinici Kristovi, kada doista s njime zajedno trpimo, i to samo da se zajedno s njime proslavimo. Stoga nastojimo i mi u svome životu biti svjedoci, po primjeru sv. Servula koji je naš zaštitnik, naš zagovornik, kojemu se ovako lijepo svake godine molimo, pri-

sjećamo se njegova mučeništva, njegova svjedočanstva, samo da bi nama to na neki način dalo snage, da bismo mi bili malo spremniji živjeti kao on, da bismo mi bili spremniji naslijedovati Krista.“

Zahvale župnika

Župnik, vlč. Brizić, prije završnoga je blagoslova zahvalio svima koji su se okupili, a osobito je izrazio zahvalnost gradskom poglavarstvu, mjesnoj turističkoj zajednici te otvorenom učilištu na pomoći pri organizaciji svih dijelova ovogodišnje proslave sv. Servula. Misa je završena blagoslovom s relikvijama sv. Servula, a nakon toga uslijedio je ofer. Prvi dan trodnevnice, ujedno i dan svetoga Servula po kalendaru, misno je slavlje vodio don Marcin Madej, kapelan župe Buje uz don Mladena Milohanića, u prepunoj crkvi Majke Milosrda. Nakon misnoga slavlja podijeljeno je bolesničko pomažanje bolesnicima. Drugog dana trodnevnice uoči sv. Servula misno je slavlje predvodio vlč. Bernard Jurjević iz Barbana a koncelebrirali su vlč. Michele Cittadino iz Rijeke, vlč. Mladen Milohanić, kapelan i župnik. Nakon mise održano je i klanjanje koje su animirali mladi uz vlč. Jurjevića. Trećega je dana trodnevnice sv. misu predvodio don Roko Smokrović, duhovni pomoćnik na Borovju u Zagrebu. Nakon misnoga slavlja uslijedio je koncert duhovne glazbe na kojem su nastupili Danijel Damjanović s grupama Milost i KUMI, Davor Terzić te mladi Udruge Otvoreno srce iz Buja, u suradnji sa zborom mladih iz župe Petrovija. (Tiskovni ured PPB)

Bolesničko pomazanje – snaga u trpljenju

PAZIN Na Duhovski ponedjeljak, 21. svibnja 2018. u pazinskom Franjevačkom samostanu Pohođenja Marijina održano je tradicionalno hodočašće bolesnika. Tu je dugogodišnja tradiciju, koja traje već gotovo pet desetljeća, započeo dugogodišnji gvardijan pazinskoga samostana p. Alfonz Orlić.

Prema uobičajenu rasporedu, tijekom vremena prihvata bolesnika i svibanjske pobožnosti više je svećenika bilo na raspolaganju za sakrament pomirenja, a potom je fra Josip Vlašić održao kratko prigodno izlaganje o bolesničkom pomazanju. Započeo je istaknuvši da Isus nije sve ozdravljao i oživljavao, ali je svima davao snagu da se mogu nositi s trpljenjem, prema riječima: „Hoće li tko za mnom, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom.“ Najveća su milost bolesničkoga pomazanja mir i ohrabrenje, po njoj se osoba u trpljenju sjedinjuje s Isusom i s Crkvom. To nije sakrament za umiruće, već za one koji trpe, da, ako je volja Božja, i ozdrave. No, u svakom im slučaju donosi olakanje, zaključio je o. Vlašić. Usljedilo je misno slavlje koje je, uz koncelebraciju više svećenika predvodio biskup u miru mons. Ivan Milovan. On je napomenuo kako je tradicija hodočašća bolesnika u

pazinski samostan na Duhovski ponedjeljak zaživjela na inicijativu p. Alfonza, a ideja je bila da se odabere jedan datum kada je toplije nego na blagdan Gospe Lurdske kako bi ljudi lakše mogli doći. Biskup je spomenuo i 25. obljetnicu dje-lovanja pazinske Konferencije sv. Jurja Udruge sv. Vinka Paulskoga te pohvalio taj vid iskazivanja milosti, ljubavi i bližine potrebitima. Konferencija sv. Jurja je redovito, uz oce franjevce, suorganizator toga hodočašća. Spomenuvši kako se toga dana ujedno slavi i blagdan Marije Majke Crkve, biskup je istaknuo njezinu majčinsku ulogu prema svemu svijetu i njezino trajno sebedarje u brizi za svijet.

Priznajući Mariju Majkom, Crkva joj povjerava brigu za čovječanstvo. Jednako tako i Crkva iskazuje majčinsku blizinu i brigu ljudima preko mnogih Božjih ugodnika i udruga koji se brinu za razne oblike potreba ljudi. Nakon homilije svećenici su podijelili bolesničko pomazanje nazočnim bolesnicima. Po završetku misnoga slavlja druženje je nastavljeno u vrtu samostana, a na šterni su štićenici Doma za odrasle osobe Motovun, članovi Domskoga benda, održali prigodni koncert. Dom iz Motovuna redovito već više godina dovodi svoje štićenike na to hodočašće bolesnika. (www.biskupija-porecko-pulska.hr)

Tijelovo proslavljen na razini grada

LABIN Na blagdan Tijelova, u četvrtak, 31. svibnja, u poslijepodnevnim satima posebno je svećano bilo na potezu od Staroga grada Labina pa do Podlabina, odnosno od crkve Rođenja Blažene Djevице Marije pa do crkve Gospe Fatimske. Tijelovska procesija, koja je bila organizirana na razini Labinskoga dekanata, spojila je u hodu i slavljenju ne samo vjernike ovih dviju labinskih gradskih župa nego i vjernike iz okolnih župa. Na taj se način, već tradicionalno, na poseban način proslavlja blagdan Tijelova. Na čelu povorke bili su najmladi članovi župnih zajednica, koji su nedavno primili Isusa u prvoj pričestvi i svojim su bijelim haljinicama istaknuli ljepotu procesije. Predvođeni većinom svećenika Labinskoga dekanata, vjernici su na dostojanstven način izrazili svoju pripadnost i ljubav prema Presvetom Oltarskom Sakramantu. Zahvalu upućujemo ne samo svim sudionicima koji su hrabro posvjedočili svoju vjeru ulicama Labina nego i Policijskoj postaji Labin koja je svoj doprinos dala regulacijom prometa za vrijeme odvijanja procesije. (Foto: Moreno Franković, Tekst: L.B.)

MANJINSKA NADMOĆ I(LI) NACIONALNA KAPITULACIJA

Dvije građanske referendumske inicijative, ona o Istanbulskoj konvenciji i ona o potrebi usvajanja novoga modela izbornoga zakona, kao i hrvatski građani koji su ih potpisom poduprli, a posebno brojni aktivisti-volonteri, mogu biti ponosni i posve zadovoljni na polučenom uspjehu tih dviju kompatibilnih inicijativa.

Znak STOP za otuđenu vlast i političku elitu

Posve sretni doduše još ne mogu biti jer je neizvjesno koje će sve destruktivne alate i političko-pravne smicalice uporabiti lijeva ideološka i lijevo/desno vladajuća nomenklatura, u blokiraju jasno izražene volje hrvatskih rodoljubnih i tradicijsko odanih građana. Ali, upravo iskazana hrabrost i politička odlučnost u ovom vremenu i na ovim temama, nasuprot svim unutarnjim i vanjskim pritiscima, sustavno podupiranim bjesomučnom medijskom antikampanjom, upućuju na posve siguran uspjeh obaju referendumu i na izgledan velik politički poraz vladajuće koalicije, a time i njene otuđene, svjetonazorsko-identitetiske, udvorničke i slugansko-eurofilske političke elite. Sad je postalo razvidno, temeljem ogromnoga broja prikupljenih potpisa, koji je to vrijednosni i politički potencijal i svjetonazorski odabir, kojim hrvatski narod raspolaže i želi ga staviti u funkciju izlaska iz svekolike društvene krize, koja je rješiva jer je to «proizvedena kriza». Samo izbor samosvesnoga puta, kojim su već uspješno krenule mnoge, nama slične, srednjoeuropske kršćanske zemlje i samosvesnoga političkog vodstva vodi Hrvatsku iz krize. A to znači odabir puta vlastite nacionalne i državne samobitnosti i ponosa, puta prvenstva nacionalnoga nad svim drugim interesima («Creation First») i put civilizacijskoga i duhovno-kršćanskog prvenstva pred svim drugim forsiranim i nametanim «modernim» izborima. Jedino je to brana i uspješna obrana od svih najezdi i opasnosti, koje nisu ni slučajne ni kratkotrajne, već dolaze posve ciljano

u sklopu suvremenih kontroliranih kretanja, poticanih egoizama i profiterstva i u službi su bezbožnih sila.

Vratiti hrvatsko iseljeništvo u bit hrvatske politike

Želim ovdje ukazati i na još jedno veoma važno, za Hrvatsku gotovo sudbinsko, pitanje koje je povezano i s gore razmatranom temom. Riječ je o odnosu domovinske i izvandomovinske Hrvatske, točnije, o trenutnim političkim rješenjima odnosa matične države prema iseljeništvu. Taj se fenomen mora razmatrati na dvjema razinama: na onoj emocionalnoj i na onoj gospodarsko-razvojnoj. Za Hrvatsku je tijekom godina borbe za samostalnost dijaspora dala, kako za vrijeme komunističke vladavine, tako još više u vrijeme demokratske preobrazbe i borbe za očuvanje nezavisnosti i teritorijalne cjelovitosti, nemjerljiv doprinos. I to takav doprinos (idejni, borbeni, materijalni, financijski), koji je bio odlučujući čimbenik razoružanoj, osiromašenoj i blokiranoj Domovini za zaustavljanje srpske pobune i za kasniju pobjedu nad jugosrpskim agresorom. Rodoljubna se Hrvatska sa zahvalnošću, ljubavlju i uvažavanjem odnosi prema toj iseljenoj grani našega roda. Istodobno, baš zbog naznačenih zasluga, poražene jugoslavenske snage i ideologije odnose se, sve do danas, neprijateljski i politički diskriminacijski prema hrvatskom iseljeništvu, pa je i njihovo početno predstavništvo od jedanaest zastupnika, voljom nagodbenjačkih političkih elita, spalo danas na svega tri zastupnika.

Hrvatsko je iseljeništvo najveći neto platila

U toj se redukciji iseljeničkih prava osobito ističu sve hrvatske lijeve vlade i koalicije, ali i neprincipijelna vodstva desno-centrističkih vlada. U toj ofenzivi na izborna, biračka i druga iseljenička prava, započetoj od 2000. godine nadalje, iskovana je jedna obmanjujuća i lažna, ali lako prihvatljiva i često ponavljana politička floskula, po kojoj samo oni

građani koji plaćaju porez u Hrvatskoj, imaju moralno i političko pravo za izbor svojih predstavnika u parlamentu. Prva je nebuloza i bedastoča ove tvrdnje u tome što činjenica plaćanja poreza ne može biti uvjet građanskih i državljanских prava. Koliko je građana u zemlji, raznih socijalnih skupina, koji ne plaćaju porez po osnovi rada i dohotka, pa zar bi i njima moralno biti uskraćeno biračko pravo? No, želim ovdje istaknuti i objasniti posve suprotnu tvrdnju, koja se temelji na konkretnoj gospodarsko-finansijskoj analizi. Hrvatsko iseljeništvo ostvaruje raznim izravnim novčanim transferima u Domovinu, potrošnjom u Hrvatskoj (PDV), raznim oblicima poreza (nekretnine, vikendice itd.), potpunim izuzećem od bilo kakvih državnih troškova (zdravstvo, mirovine, socijalna skrb, školovanje djece itd.) nemjerljive neto prihode državnoj blagajni, čime se financira državni proračun i preko njega neto gubitak domicilnoga stanovništva (proračunski gubitak). I u takvoj činjeničnoj situaciji, gdje bi tom dijelu naših sunarodnjaka trebalo reći: „Bog vas blagoslovio“, a oni nas pitati u što smo utrošili njihov velik materijalni doprinos, u čijem trošenju oni uopće ne sudjeluju, posebno se lijevom političkom scenom širi negativan odnos prema iseljeništvu, oblikujući zahtjeve za dalnjim reduciranjem, pa i ukidanjem glasačkoga prava hrvatske dijaspore. Da bi paradoks bio potpun, istovremeno se traži dvostruko manjinsko pravo glasanja, pa i za one koji Hrvatsku na razne načine negiraju i iskorištavaju. Nažalost, na tom bojištu protuhrvatske domoljubne politike, kao zajedništvu domovinske i iseljene Hrvatske, stalno se nalazi i istarska politika, a vjerojatno i njen većinsko javno mnjenje.

PADOVA – BROJNI HODOČASNICI NA 12. SUSRETU HRVATA POD ZAGOVOROM SV. LEOPOLDA BOGDANA MANDIĆA

TEMA SUSRETA: KRIZA VJERE, LJUBAVI I OBITELJI

Ovogodišnji, 12. Susret Hrvata i proslava blagdana sv. Leopolda Bogdana Mandića, održan 19. i 20. svibnja, obogaćeni su i proširen na dva dana uz, po prvi put, dvije hrvatske mise, koje su predvodili u subotu pater Roko Palić, župnik Svetišta sv. Josipa u Trstu i utemeljitelj kleričkoga Bratstva Trojedine Ljubavi, a u nedjelju don Miljenko Babaić, župnik i hrvatski branitelj iz Stona. Duhovne poruke dvojice hrvatskih svećenika bile su naglašeno usmjerene na trenutno najveći problem u Hrvatskoj i svijetu: krizu vjere, ljubavi i obitelji.

Stigli su i hodočasnici iz Istre, Rijeke, Zagreba i Varaždina. Uz njih su na Susretu sudjelovali i brojni Hrvati iz Trsta, Udina, Padove, Vicenze, Milana, Bolonne i Rima. Hodočašće s četiri autobusa, organizirali su koordinatori i voditelji Zajednice bračnih susreta iz Istre i voditelji Biblijsko-molitvenih zajednica „Bog je ljubav“. Srdačnu dobrodošlicu za padovanski hodočasnički program pripremili su padre Flaviano Gusella, rektor Svetišta sv. Leopolda Mandića, i fra Nikola Rožanković, isповjednik u bazilici sv. Antuna, te članovi Hrvatske

zajednice u Venetu. Kao i svih dosadašnjih godina, svekolika podrška bili su i predstavnici državnoga diplomatskog zbora Republike Hrvatske u Italiji i izaslanik predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović, gospodin Jasen Mesić, veleposlanik RH u Rimu.

Susretu su nazočili i Neven Pelicarić, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici, predstavnici Središnjega državnog uređa za Hrvate izvan Republike Hrvatske: Draženka Arar, Dubravka Severinski, Alen Matanić, Nevenka Grdinic, generalna konzulica Republike Hrvatske u Trstu, i Iva Pavić, generalna konzulica Republike Hrvatske u Milanu, sa suradnicima. Tijekom 12 godina Susrete su organizirali Hrvatska zajednica u Venetu i Hrvatska matica iseljenika, podružnice iz Pule i Dubrovnika. U sklopu programa održan je i informativni sastanak svih hrvatskih udruga i zajednica Hrvata u Italiji o zaključcima prve sjednice drugoga saziva Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske, koje je iznijela Dragica Hadrović, članica Savjeta Vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan Republike Hrvatske, predstavnica hrvatskoga iseljeništva za Italiju. Neki istaknuti zaključci sa sastanka jesu: učenje i njegovanje hrvatskoga materinskog jezika u iseljeništvu, pojednostavljeni i osmišljeniji povratak iseljenika, pravedniji izborni zakon, nedopuštanje dvostrukoga oporezivanja inozemnih mirovina i drugo.

Don Miljenko Babaić, pater Roko Palić, Nevenka Gedinić, generalna konzulica RH u Trstu i Neven Pelicarić, veleposlanik RH u Vatikanu

Pater Rozo Palić (Trst): „Očinstvo i majčinstvo – odraz Božje ljubavi“

U subotu je program započeo u popodnevnim satima klanjanjem pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, nakon čega je uslijedilo predavanje p. Roze Palića na temu „Očinstvo i majčinstvo – odraz Božje ljubavi“. Govoreći o obitelji kao uzvišenoj vrijednosti našega čovječanstva, pater Rozo govorio je o ljudskoj svetosti i odjeku Božje stvarnosti u svakom čovjeku, naglasivši kako je izvor svakoga očinstva i majčinstva u Bogu, koji je Stvoritelj, ali i ljubitelj svakoga od nas. Govorio je o duhovnoj izgradnji svake osobe kako bi se mogla darivati drugima, poglavito u obitelji, na jedan odgovoran i zreo način te time izbjegći "mentalitet smrti". Prema Svetom pismu, čovjek je stvoren na sliku Božje trojstvene ljubavi te samo s Bogom može biti ispunjen u svima svojim trima dimenzijama, duha, duše i tijela, što mu omogućuje da bude odraz Božje slike na koju je stvoren. Raznim primjerima iz životne svakidašnjice, kao i razlaganjem dijelova Svetoga pisma te mislima raznih teologa, don Rozo je upozorio kako Zli hoće čovjeka udaljiti od Istine i investi ga u irealan svijet, na poseban način napadajući obitelj i želeći je razoriti i uništiti. Govoreći o bračnom zajedništvu, naglasio je kako Bog nema uvjeta, nego samo ljubav.

Pozvani smo, dakle, "ljubiti u sve dane svoga života" te iz korijena živjeti svoje dostojanstvo. Nakon predavanja uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio don Rozo Palić, a koncelebrirao je don Miljenko Babaić, dekan Stonskoga dekanata iz Dubrovačke biskupije. Nakon sv. mise održan je koncert dubrovačkoga mješovitog zbora Libertas pod ravnateljem Viktora Lenerta i uz pratnju dubrovačke pijanistice Ivane Jelačić iz Dubrovnika. Izvođači su oduševili svojim raznolikim repertoarom i nastupom te je i publika rado zapjevala neke poznate stihove. Radost i veselje, uz pjesmu i čašćenje, nastavili su se još dugo nakon koncerta.

Don Miljenko Babaić: kad govorimo jezikom ljubavi, možemo rasti, graditi svoj dom, obitelj i domovinu

U nedjelju na Duhove, drugi dan ovoga događanja, u svetištu sv. Leopolda u Padovi svećano je proslavljenо euharistijsko slavlje, koje je predvodio don Miljenko Babaić, dekan Stonskoga dekanata Dubrovačke biskupije. Skladnim i raskošnim pjevanjem slavlje je predvodio Mješoviti pjevački zbor Libertas. Osvrćući se na probleme s kojima se susrećemo, kako u Domovini, tako i izvan nje, don Miljenko je u svojoj propovijedi govorio

o darovima i plodovima Duha Svetoga i naglasio: „Kad govorimo jezikom ljubavi, govorimo jezikom koji svi mogu razumjeti i u takvom zajedništvu moguće je prevladavati probleme, rasti i graditi svoj dom, obitelj i domovinu.“ I tako iz godine u godinu ovi susreti Hrvata postaju sve brojniji, sve privlačniji za sve širi krug Hrvata. A ovaj je hrvatski svetac zagovornik svih Hrvata, posebno onih koji su daleko od svoje domovine, kao što je i on sam to bio. Iako službeno nije proglašen zaštitnikom hrvatskih iseljenika, na ovim susretima i šire u svijetu, on to već jest, po volji i ljubavi svoga naroda u tuđini.

ŠA-ŠA-ŠALE

„Agrokor“ na drugom svijetu

Zna se da sv. Petar određuje mjesta za duše u vječnosti. Jednom je prispio do njega neki poznati kirurg. Reče njemu sv. Petar: „Ti idi na ona vrata na kojima stoji natpis 'dobavljač'.“

Svećenici Porečkoga dekanata hodočastili u Karlovac

Rekolekcija svećenika Porečkoga dekanata, u ponedjeljak, 4. lipnja 2018. bila je hodočasničkoga karaktera, posjetili su Karlovac i tamošnje Nacionalno svetište sv. Josipa. Svećenike Porečkoga dekanata dočekao je mons. Antun Sente, ml., rektor Svetišta, te ih upoznao s aktivnostima Svetišta i Župe BDM Snježne Karlovac Dubovac, na čijem se teritoriju nalazi Nacionalno svetište. Prisjetili su se prekrasnog hodočašća pjevača Porečke i Pulsko biskupije o Josipovu prošle godine. Mons. Sente goste je iz Poreča upoznao sa znamenitostima Staroga grada Dubovac te im pokazao župnu crkvu BDM Snježne u podnožju Dubovca. Potom su se priključili jednoj drugoj hodočasničkoj skupini koja je toga dana posjetila Svetište, pobjednicima Vjeroučne olimpijade Zadarske biskupije. zajedno s njima slavili su svetu misu koju je predvodio mons. Josip Lenkić, generalni vikar Zadarske nadbiskupije, kojemu je porečki župnik i dekan Porečkoga dekanata preč. Milan Zgrablić bio odgajatelj u zadarskom sjemeništu. Nakon objeda mons. Sente gostima je iz Poreča pokazao Karlovačku zvijezdu te ih upoznao s bogatom poviješću grada Karlovca. Usljedio je posjet franjevačkom samostanu kroz koji ih je proveo karlovački gvardijan fra Krunoslav Albert, OFM, pokazujući im prekrasnu crkvu Presvetoga Trojstva, samostanski kompleks te bogatu zbirku

umjetnina čuvanih u franjevačkom muzeju. S obzirom na to da u Istri, u mjestu Sveti Petar u Šumi, djelujuoci pavlini, mons. Sente goste je iz Poreča odveo u pavlinski samostan na Kamenskom području Karlovca gdje ih je dočekao otac Eusebije Josip Knežević, OSPPE, donedavni župnik u Švetom Petru u Šumi. Gosti su ondje u ugodnu razgovoru obogaćeni novim spoznajama, ali i očarani ljepotom obnovljene crkve, koja je u potpunosti bila razrušena u vrijeme Domovinskog rata, a zahvaljujući pavlinskoj zajednici iz Poljske, u potpunosti je obnovljena. Nakon posjeta pavlinskom samostanu gosti iz Porečkoga dekanata sa svojim su se domaćinom uputili na Vinagor u

ih je dočekao vlc. Andrija Markač, vivodinski župnik, te ih upoznao sa Župom svetoga Lovre na Vivodini. Vlc. Markač je i policijski kapelan u Karlovcu. Na povratku prema Karlovcu mons. Sente svoje je goste doveo i do Župe Pohoda BD Marije u Mahičnu gdje je istarske svećenike sa životom župe upoznao vlc. Nikola Sanjković, župnik Mahična. Zahvalni Bogu na novim spoznajama i na gostoprimstvu domaćina, ali i na ljepoti zajedništva koju je taj zajednički proveden dan iznjedrio, svećenici su se vratili u svoje župe ponjeviši možda i poneku novu ideju za pastoralno djelovanje viđenu na tom putovanju. (Tiskovni ured PPB)

LEPRŠAVI PRILOZI

Ako nije moguće

„Obitelj se uništava ako nije moguće ljubiti onoga koji grijesi.“ (Kiko Arguello)

Radost

„Nema veće radosti od ove: nesretnoga čovjeka učiniti manje nesretnim.“ (Marin Miletić)

Nije 2018. nego 1943.!

„No, kao što je duh bezvjerja nagrizao mnogo toga, tako je nastojao potisnuti i ovu divnu molitvu. Svima je poznato da se nekad sveta Krunica rado molila u

obiteljima kao zajednička molitva. Danas je, nažalost, iz mnogih obitelji nestala. S njom je nestao i obiteljski blagoslov, koji je uz to moljenje vezan.“ (A. Stepinac)

Dezerter

„Samoubojica je isto što i dezerter: bježati iz života isto je što i bježati s bojnoga polja.“ (Napoleon Bonaparte)

Tišina

„Tišina miluje uši, krijeći nas, umiruje, oplemenjuje, daje nam čuti u punini Boga i samoga sebe, daje nam biti ono što uistinu jesmo.“ (Katica Nožina-Balić)

„Povratak ishodištu – vraćam se tebi, Dvigrade“

U Kanfanaru je 16. po redu Dvigrad festival, međunarodni festival rane glazbe, ove godine pod nazivom „Povratak ishodištu – vraćam se tebi, Dvigrade“, započeo u subotu, 9. lipnja 2018. u kanfanarskoj župnoj crkvi sv. Silvestra. Festival je svečano otvorila orguljašica Elena Roce koncertom „Veliča duša moja Gospodina“, a na samom početku narator Robert Kurbaša pročitao je istoimeni psalm.

Orguljašica je koncert, u kojem su se izmjenjivale vokalna interpretacija i orguljske dionice, započela skladbom „O quam preciosa est“, Hildegarde von Bingen, nastavila skladbom „Magnificat pri-mi toni“, Girolama Cavazzonija, i zaključila kompozicijom „Ricercar con obligo di cantare la quinta parte senza toccarla“, Girolama Frescobaldija. Odabirom repertoara i osobito modalitetom izvedbe jedne osobe glasovne i instrumentalne interpretacije, nakana je organizatora bila da se stavi naglasak na predstavljanje te posebne vrste tradicije izvođenja sakralne glazbe, što se u glazbenom nazivlju definira „voce et organo alternatim“; ovo je ujedno bio prvi put da u Hrvatskoj na jednom festivalu klasične glazbe to izvodi jedna osoba, a ne kao što je uobičajeno, orguljaš i solist ili zbor. Elena Roce, studentica zagrebačke Muzičke akademije, tim je avangardnim starim – novim glazbenim interpretacijskim performansom dodala još jedan u nizu svojih koncertnih uspjeha i tako potvrdila da istarska i hrvatska scena sakralne i klasične glazbe njezinim umjetničkim stasanjem dobiva jednu novu glazbenu snagu koja će nadolazećim nizom svojih uspjeha i dostignuća uvelike obogatiti glazbeni univerzum ovih krajeva. Posljednja izvedba orguljašice bila je psalm Veliča duša moja Gospodina. Drugi se dio koncerta prema izvornoj zamisli organizatora trebao održati u Dvigradu, u bazilici sv. Sofije, no ipak je zbog prognoze meteoroloških nestabilnosti premješten u kanfanarsku crkvu. Nastavak je obilježio osebujni glazbeno-duhovni trenutak, „Dvegrajski Križni put“, u kojem je glagoljaškim pjevanjem postaje Križnoga puta, čakavicom, uz tradicijski istarski instrument mih, u stilu dvoglasja tijesnih intervala, izveo etnomuzikolog Noel Šuran. Pučki napjev „Stala plačuć“, u harmonizaciji i obradi

V. Novaka, izveo je mješoviti Ćirilo-Metodov kor iz Zagreba, pod umjetničkim vodstvom Darjane Blaće Šojat i Igora Kosa. Razmatranja dvigradskoga Križnoga puta napisao je i osmislio, zajedno sa suradnicima, Alojzije Prosoli, umjetnički ravnatelj i utemeljitelj Dvigrad festivala. U razmatranjima po postajama skladnim je tkanjem duhovnosti i umjetnosti te profinjenim i umješnim promišljanjima prikazano desetljeće i po postojanja Dvigrad festivala, istaknuta je neraskidiva poveznica s Dvegrajcima i podcrtana mistična privlačnost tih zidina koje su žitelji zbog kuge napustili u 17. stoljeću. Sve je to osebujnim izričajnim stilom vrlo sugestivno izrekao Robert Kurbaša. Nakon pobožnosti Križnoga puta uslijedilo je misno slavlje koje je predvodio kanfanarski župnik, vlč. Joel Catary. On je u prigodnoj homiliji istaknuo kako je i ljepota glazbe prigoda za susretanje Boga u svome srcu, a zasigurno je i stvaranjem te glazbe prethodilo duhovno iskustvo kompozitora. Misno je slavlje glazbeno uzveličao mješoviti Ćirilo-Metodov kor, izvedbom više ili manje poznatih dijelova mise na staroslavenskom. Svoju su glazbenu bravuru posebno istakli izvedbom trosvetne pjesme „Svjati Bože“, zatim „Aliluja“ te prikaznom pjesmom, kerubinskom pjesmom „Iže heruvini“. Bogat festivalski program nastaviti će se na više lokacija: u Kanfanaru, Dvigradu, Svetom Petru u Šumi, a dva će se koncerta održati i u Puli, i to prvi 29. lipnja u katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije, i drugi 1. srpnja u crkvi Gospe od Milosrđa. U lipnju će se osim svečanoga otvorenja održati još pet koncerata, od kojih je prvi u bazilici svete Sofije, u izvedbi sastava

iz Italije Ensemble Anonima Frottolisti, potom slijedi švicarsko-talijanski ansambl Lucidarium sa „Songs from Shylock's Venezia“ 22. lipnja i 23. lipnja izvedbom „Meravigliosi suoni della musica medievale-rinascimentale“. Kraj je lipnja rezerviran za Swithun, ansambl iz Francuske, i talijanski sastav Centocento. Zadnja tri koncerta održat će se u srpnju, i to u hrvatskim postavama, prvi u izvedbi Elene Roce i Eme Stein „Il Di-vino“, drugi, koji će predstaviti glazbeni život u Hvaru početkom sedamnaestoga stoljeća i skladatelja Tomasa Cecchina, te posljednji, 5. srpnja u Kanfanaru, pod nazivom „Promptuarium musicum“ koji će izvesti Capella Sanctae Sophiae.

Festival, koji od samoga početka organizira Udruga Prosoli – Sveti glazba, održan je pod visokim pokroviteljstvom Predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović, a od samoga početka i Papinskoga instituta Musica Sacra iz Rima. (tekst: G. Krizman, foto: P. Ružić – Rose art)

Hrvatski istarski preporoditelji

Juraj Dobrila (III. dio)

Prvi uspjeliji pokušaj da se istarsko-kvarnerskim Hrvatima dâ i pristupačna svjetovna periodika na materinskom jeziku, stjecajem nesretnih okolnosti koje su pratile razvoj hrvatskoga pokreta navedena prostora u njegovim početcima, pada tek potkraj 60-ih godina XIX. stoljeća.

Stipendijske zaklade

Na I. vatikanskom koncilu 1870. g. podupirao je svojega prijatelja Josipa Jurja Strossmayera u njegovim nastojanjima protiv prihvaćanja dogme o papinoj ne-pogrješivosti u pitanjima vjere i morala.

Svjestan da on sam, bez pomoći drugih duhovnika, neće biti u mogućnosti učiniti značajne korake, poduzimao je korake ne bi li utjecao na stanovništvo snaženjem poveznica sa sposobnim duhovnicima, kao i radio na tome da materijalno i na druge načine pomogne obrazovanje budućih duhovnika. Prvonađeni se zadatak pokazao poprilično kompleksnim s obzirom da svećenstvo u objema biskupijama nije zadovoljavalo duhovne potrebe ni brojem ni poželjnim osobinama. Preopterećeni svakodnevnim obvezama, svećenici nisu na sebe mogli preuzimati dodatne obveze, dok je interes mladih za svećenički poziv jenjavao. Stoga je Dobrila morao nešto poduzeti. Velik je trud ulagao u širenje pismenosti i obrazovanja, ravnajući se činjenicom da je narod povezan s vjerom, upućen u važnost sadržajno primjerene pisane riječi na vlastitom jeziku i obrazovanja potomstva te da to predstavlja preduvjet ako se želi osigurati veći broj duhovnih pastira iz naroda, koji će skrbiti za narodne potrebe i ojačavati procese društvene, političke i nacionalne emancipacije istarskoga hrvatskog i slovenskog stanovništva. Postavši zastupnikom Porečkoga sabora i parlamenta u Beču, nadao se da će zastupničkom agilnošću doprinijeti ozakonjenju *hrvatskoga jezika* kao nastavnoga predmeta, da će *stipendijske zaklade* biti oslobođene poreza i da će stipendije Pokrajinskoga fonda biti jednakomjerno razdijeljene po kotarima, jednom riječju, da će se i *nadareni dječaci slavenskoga podrijetla* siromašnih, ali čestitih obitelji lakše odlučiti na školo-

vanje za svećenike, učitelje, odvjetnike i liječnike. Pokrajinski stipendijski fond dodjeljivao je stipendije samo đacima talijanskih obitelji, a Dobrila je *iz religioznoga fonda* preporučivao 15 stipendista Državnom namjesniku u Trstu, koji su se prethodno prijavili za svećeničko zvanje, i upućivao ih na školovanje u Veneciju, Videm, Kopar ili Pazin. Tako se na desetke mladih od Karojebe do Premanture, kako svjedoči arhiv Biskupskoga ordinarijata u Poreču, *školovalo i preporukom i brigom* biskupa Dobrile. Dobrila je smatrao da je to premalo. Namjesnik u Trstu Ernest Kellersperg potvrđio je i registrirao fundaciju 26. listopada 1865. puna imena «*Stipendijska zaklada dr. Jurja Dobrile, porečko-pulskog biskupa*» s utemeljnicom i pravilnikom. Utемeljitelj Dobrila smatra da su gimnazijalci slavenskoga roda sa sela potrebni njegova stipendiranja. Pravilnikom se daje na korištenje osam stipendija po 100 forinti. Preduvjeti za kandidate jesu rođenje i boravak na selu, čestitost roditelja i odličan završni uspjeh pučke škole ili pripravnice. Dobrilini stipendisti bili su dužni upisati gimnaziju u kojoj su njemački jezik te hrvatski ili slovenski jezik obvezni predmeti u školi. Po prvotnoj osnivačevoj nakantici je zaklada namijenjena gimnazijskim stipendijama, a po potrebi produžuje se u studentsku, sveučilišnu stipendiju. Nадаље, prava je svrha fundacije gimnaziskog školovanje s posvjesnom željom da će stipendisti slobodno prihvati i nastaviti duhovnički bogoslovni studij u Gorici, Ljubljani ili drugdje.

Bratovština hrvatskih ljudi u Istri

Kada je 1874. g. osnovana *Bratovština hrvatskih ljudi u Istri* za potporu istarskih đaka, postao je Dobrila jedan od prvih članova utemeljitelja. Posljednjih godina svoga biskupovanja u Poreču, željom i štednjom planirao je i predlagao izgradnju biskupijskoga konvikta u Pazinu, gdje je već postojala njemačka gimnazija. Skupljujući novac za otvaranje konvikta, odnosno osnivanje stipendijskih zaklada za školovanje mlađeži, bio je od nekih nazvan škrticom. Čim je prešao iz Porečko-pulske biskupije u Trst, pokrenuo je *Pobožnu zajednicu sv. Obitelji* sa svrhom skupljanja sredstava, a 1878. g. osnovao je *Udruženje za porast broja dobrih svećenika*. Dobrila je kao tršćanski

biskup imao veće finansijske mogućnosti, pa je zato s *Đačkim pripmomoćnim društvom i Udruženjem za porast broja dobrih svećenika* skupio veliku svotu i u toj životnoj inicijativi i akciji dočekao svoje posljedne dane.

Otče, budi volja Tvoja

Nakladnička djelatnost biskupa Dobrile započela je molitvenikom iz 1854. godine, pod naslovom *Otče, budi volja Tvoja*. Iako se radi o prijevodu njemačkoga molitvenika, to nije umanjilo njegovu vrijednost i kod Istrana je izazvalo veliko oduševljenje jer je sadržavao molitve za sve prilike. Istimemo da je gotovo svaka kuća imala primjerak knjižice. Naslovnici prvoga izdanja ispunjavali su naslovi i podnaslovi te mnoge informacije ispisane različitim vrstama latiničnih slova. Drugo je izdanje izašlo 1862. godine, a treće 1875., oba u nakladi školskih knjiga u Beču. Svako je sljedeće izdanje doživljavalo pojedine promjene. Već je četvrti izdanje bilo gramatički i pravopisno ujednačeno za što je i pohvaljeno. Čakavске riječi pomalo su se izgubile u korist štokavskih. Crkva u Istri nastavila je s izdavanjem molitvenika i nakon smrti biskupa Dobrile 1882. godine. Modernizirao ga je Božo Milanović jer su prijašnja izdanja bila prevelika formata s povećim brojem stranica. Milanović je skratio tekstove i uveo tadašnji najnoviji pravopis. Stranice je obrubio crtama, a pouke je dao tiskati u kurzivu, za razliku od sadržaja. Uvrstio je i veći broj slika. Tako je za vrijeme Italije 1924. godine izašao molitvenik *Oče, budi volja Tvoja* s 490 stranica, a već 1927. tiskano je novo, jedanaesto, izdanje u čak 10 tisuća primjeraka. Sljedeće je izdanje tiskano 1934. godine pa 1936., 1943. te je 1946. g. u Trstu izašlo petnaesto izdanje u 50 tisuća primjeraka. Do 1980. g. molitvenik je doživio dvadeset izdanja.

Kalendar Istrani i list Naša sloga

Ipak, najznačajniji nakladnički pothvati bila su dva kapitalna izdanja: kalendar *Istrani za 1869. i 1870.*, kao i list *Naša sloga*, koja je u Trstu započela izlaziti 1870. godine. Riječ je o publikacijama nastalima djelovanjem preporoditelja. Kalendar *Istrani* javlja se upravo u razdoblju iza sve življega početka političkoga angažmana Hrvata u Pokrajini, u

okviru pokreta koji je oblikovan 60-ih godina XIX. stoljeća, kada je započeta aktivnija borba za ujedinjenje Kraljevine Italije te ostalih prostora koje je Kraljevina svojatala. Inicijator toga, biskup Dobrila, potkraj 60-ih godina pokrenuo je još jedan način borbe za stvaranje čak i političkoga pokreta, pa je svojim crkvenim autoritetom ordinarija predvodio nacionalni pokret u južnoslavenskome duhu Josipa Jurja Strossmayera i Franje Račkoga, temeljenome na ilirskim tradicijama hrvatskoga narodnog preporoda u Banskoj Hrvatskoj u prvoj polovici XIX. stoljeća. Tome pokretu Hrvata Pokrajine Istre s Kvarnerskim otocima do 1870. godine, međutim, manjkalo je publikacija na jeziku apsolutne većine puka, na hrvatskome. To su, dakako, osjećali malobrojni predstavnici tamošnje pismene mlade hrvatske građanske klase, koja je bila tada tek u fazi nastajanja. Ipak, postojale su već i inicijative za pokretanje lista za Hrvate u Istri na njihovu materinskom jeziku, no do konkretnе realizacije nije došlo. Tako je, primjerice, iz Trsta poticaj dao pjesnik Mate Bastian, svećenik iz Kastavštine, predloživši književniku i nastavniku Franu Kurelcu u Rijeci da se književni časopis izdaje u Trstu, a ne u Rijeci; Bastian smatra kako bi «(...) pojava naše knjige za napredak u duhu uzajamnosti smatran bio», ako bi časopis bio tiskan u Trstu, «u ovom starom slovenskom gnezdu». Još jedan poticaj, ovoga puta iz Poreča, stigao je od strane J. Dobrile. Postavši porečko-pulskim biskupom 1857., Dobrila je počeo koristiti svoj visoki crkveni te društveni položaj kako bi doveo do bitnih promjena prilika u kojima se našlo stanovništvo ponajprije njegove biskupije na najvećemu dijelu Istarskoga poluotoka, kao i čitavoga prostora što je pripadao administrativno-upravnoj cjelini u koju su ulazili i sjeverni dijelovi Istarskoga poluotoka te Kvarnerski otoci. Svjestan potrebe i svjetovnih publikacija, Dobrila je odmah po dolasku u Porečko-pulsku biskupiju 1858. g. namjeravao izdati kalendar, ali do toga nije došlo. Prvi uspjeliji pokušaj da se istarsko-kvarnerskim Hrvatima dâ i pristupačna svjetovna periodika na materinskom jeziku, stjecajem nesretnih okolnosti koje su pratile razvoj hrvatskoga pokreta navedena prostora u njegovim početcima, pada tek potkraj 60-ih godina XIX. stoljeća. Te je godine upravo Slovenac Franjo Ravnik, svećenik u Kastvu, uz novčanu pomoć biskupa Dobrile, kao i uz pomoć još jednoga Slovenca – tršćansko-koparskoga biskupa Bartolomeja Legata, nadležnoga i za kastavsku župu, 20. studenoga 1868. g. tiskao *Istran, Narodni koledar za 1869. godinu*. A zatim je priredio i drugo godište, ono za 1870. godinu. Osim Ravnika, autori članaka bili su – u prvom sveštiču – sâm Juraj Dobrila, zatim, Petar Studenac i Medo Pucić. U drugoj su knjižici autori priloga Matko Laginja, Vjekoslav Spinčić, Vinko Zamlić i Ivan Lučić. (nastavlja se)

Tijelovska procesija u Puli

Svečano misno slavlje i procesiju ulicama Pule o svetkovini Tijelova predvodio je porečki i pulski ordinarij mons. Dražen Kutleša.

Misno slavlje u pulskoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije biskup je predvodio uz koncelebraciju petnaestak svećenika. Biskup je na početku prigodne homilije spomenuo povezanost svetkovine Presvetoga Tijela i Krvi Kristove te Velikoga četvrtka, ustanovljenja Večere Gospodnje. Euharistija je žrtva Isusa Krista za otkupljenje čovječanstva od grijeha, napomenuo je biskup kao prvu značajku euharistijske žrtve. Mi obično volimo one koji su se spremni žrtvovati za druge, no prigoda je to da zapitamo koliko puta mi predamo, izdamo Isusa u malim svakidašnjim stvarima. Trebamo biti ljudi koji će se znati predati, žrtvovati za druge, znajući da je u temelju toga predanja ljubav. Nadalje, nastavio je biskup, Euharistija je zajedništvo. Ona je i spomen-čin koji uprisutnjuje Krista među nama danas i on nas time okuplja oko sebe. Slijedeći u tome njegov primjer, trebamo njegovati zajedništvo i mlade naraštaje poticati da ga i oni pronose dalje. Sveta Euharistija najveća je žrtva i najveća molitva kojom si posvjećujemo Isusovu prisutnost među nama. Poziv je to da se na svakoj misi usredotočimo na Njegovu prisutnost. Misa i procesija ujedno su i znak zahvale Isusu za darove Tijela i Krvi koje možemo blagovati te se tako još više približiti Njemu. Zahvala je to ujedno za sve milosti koje nam Gospodin daje u životu, zahvala za sve ono najvrjednije, svjesni da je to Božji dar.

Po završetku misnoga slavlja procesija je krenula preko Trga sv. Tome, Rivom, Ulicom sv. Ivana, Scalierovom ulicom do crkve sv. Antuna gdje je u crkvi biskup izrekao blagoslov grada i mora te podijelio blagoslov Presvetim Oltarskim Sakramentom. (PPB)

Župa svete Lucije Pazinske nagrađena Poveljom Grada Pazina

Učast prvoga spomena Pazina u jednoj listini izdanoj 2. lipnja 983. grad Pazin je u subotu, 2. lipnja 2018. proslavio svoj dan. Tim su povodom na svečanoj sjednici Gradskoga vijeća zaslužnim građanima i institucijama uručena priznanja i godišnje nagrade. Uime Župe svete Lucije Pazinske župnik vrlč. Željko Zec preuzeo je Povelju Grada Pazina koju je župa dobila za uspješno djelovanje i skrb o rodnoj kući biskupa Jurja Dobrile. Preč. Željko Zec, župnik staropazinske Župe sv. Jurja i Župe svete Lucije Pazinske, primanje Povelje prokomentirao je rekavši kako je to ujedno priznanje svim dosadašnjim župnicima koji su u četvrt stoljeća postojanja te župe u nju ugradili svoja svećenička nastojanja. No, istaknuo

je nadalje, to je nadasve priznanje župljanima tē župe koji svojim svesrdnim angažmanom i nesebičnim darivanjem sebe, svoga vremena, rada, pa i materijalnih dobara svakodnevno realiziraju od najmanjih sitnica do najvećih projekata i tako životom pokazuju da je župa za njih zaista – zajednica, šira obitelj koja je toga vrijedna, kao važan dio njihova osobnoga i obiteljskog života. Zahvalio je Gradu Pazinu na dodijeljenoj povelji istaknuvši da ga veseli što je gradska uprava prepoznala vrijednost nastojanja župljana Svetе Lucije Pazinske i zaključio izrazivši nadu u nastavak plodonosne suradnje župe i gradskih struktura. (PPB)

NAŠ BOGOSLOV DRAGAN KARLIĆ PRIMIO SLUŽBU LEKTORA

Na Duhovski ponедjeljak, 21. svibnja, u Bogoslovnom sjemeništu „Ivan Pavao II.“ u Rijeci bilo je vrlo svečano i za našu Porečko-pulsku biskupiju. Dan je to bogoslovnog sjemeništa, proslavljen je i blagdan Marije Majke Crkve a za nas je bio znakovit što je naš bogoslov Dragan Karlić primio službu lektora odnosno čitača. Svečano euharistijsko slavlje je predvodio riječki nadbiskup i metropolit Ivan Devčić u zajedništvu sa sjemenišnim rektorom i vicerektorm, svećenicima i bogoslovima a mladi novaci franjevcii s Trsata dali su ovom svečanom slavlju obol svojim predivnim glasovima. Uz službu lektora, na ovoj je svečanoj misi podijeljena još jedna služba i to akolita, bogoslovu Mateju Šutiću, kandidatu Riječke nadbiskupije. Akolit je liturgijski pratitelj, brine se da liturgijsko slavlje bude dostojanstveno i izvanredni je djelitelj svete pričesti. U službu ga je postavio nadbiskup Devčić riječima: Primi posudicu s kruhom za slavljenje euharistije. Budi takav da možeš dostoјno služiti stolu Gospodnjem i stolu Crkve. Za razliku od akolite, lektor ima zadataču naviještati riječ Božju tijekom liturgijskog slavlja i on je onaj koji posuđuje Gospodinu svoj glas kako bi narod Božji čuo Gospodinovu riječ. Dragana se postavilo u službu

lektora riječima: Primi knjigu Svetog pisma i vjerno predaj riječ Božju, da bude što jača u srcima ljudskim. Nadbiskup Devčić je pozvao sve bogoslove da savjesno izvršavaju dužnosti koje se stavljaju pred njih pa je tom prigodom citirao sv. Ignaciju: „Radi kao da sve ovisi o tebi, ali moli kao da sve ovisi o Bogu!“ Na kraju mise svim je okupljenim udijelio svoj mladomisnički blagoslov vrlč. Mario Frlan, zaređen za svećenika 19. svibnja. Našim bogoslovima od srca čestitamo i molimo da ih Bog blagoslov kako bi vjerno vršili primljene službe. (L.B.)

Ližnjanci hodočastili na Visovac

U subotu, 26. svibnja 2018. župljani Sv. Martina iz Ližnjana, s nekoliko gostiju iz župa Medulin i Šišan, hodočastili su na otok Visovac na Visovačkom jezeru u Nacionalnom parku Krka.

Snjima je kao duhovno vodstvo bio donedavni ližnjanski župnik vlč. Milan Milovan. Otok Visovac pripada najvažnijim prirodnim i kulturnim vrijednostima Republike Hrvatske. Na njemu se od 1445. godine nalazi franjevački samostan Majke od Milosti i crkva Gospe Visovačke koji s prekrasnim krajolikom Visovačkoga jezera čine jedinstvenu ambijentalnu cjelinu. Tijekom burne povijesti Visovac je bio i ostao otokom mira i molitve, a franjevački samostan tvrđavom duhovnosti i vjere, ali i jednim od ključnih temeljnih kamena opstojnosti Hrvata i očuvanja hrvatskoga nacionalnog identiteta. Samostan posjeduje značajnu arheološku zbirku, zbirku povijesnoga crkvenog ruha i posuđa te bogatu knjižnicu s više vrijednih knjiga i inkunabula. Središte štovanja Majke Božje na Visovcu jest Gospina slika koju su franjevci, prema predaji, donijeli sa sobom kada su pred turском najezdом napustili Bosnu i pronašli novo utočište, na Visovcu. Zbog stoljetnoga štovanja Majke Božje i sam otok Visovac nazivaju Gospinim otokom. Nakon Visovca zaustavili su se u Šibeniku gdje je vlč. Milovan predvodio misno slavlje za hodočasnike. (Tiskovni ured PPB)

TINJANSKI UMIROVLJENICI U DELNICAMA I NA GOLOM OTOKU

Tinjanski umirovljenici nastavljaju svoja lijepa druženja i tijekom ove, 2018., godine. Tako su u svibnju posjetili umirovljenike Delnica. Tom su prigodom posjetili župnu crkvu gdje im je mjesni župnik zaželio dobrodošlicu i ukratko ih upoznao s poviješću župe. Slijedilo je druženje s domaćinima u njihovu društvenom domu. Potom su posjetili Pavlovićev mlin koji je prvi mlin na struju. Nakon ručka krenuli su natrag u Istru. Početkom lipnja slijedio je put na Goli otok i Sv. Grgur. Tu su se, na autentičnim lokacijama, upoznali s torturama koje su prošle tisuće uznika komunističkoga režima. U jednoj od prostorija molitvom i Službom riječi za sve uznike ovih otoka, koje je predvodio vlč. Stipan Bošnjak, župnik Kringe, prisjetili su se njihovih patnji i strahota koje su proživjeli. Nakon okrepe vratili su se brodicom do Krka i autobusom kući.

XXIII. KNJIŽEVNI SUSRET „BADAVCA 2018.“

**Veliki španjolski pjesnik,
svetac Ivan od Križa dao je
najljepšu definiciju izvora,
objašnjavajući njime tajnu
Presvetoga Trojstva – Otac, Sin
i Duh Sveti. Izvor je Otac, voda
koja žubori, teče jest Isus, snaga
i tijek te vode jest Duh Sveti!**

Poslednje nedjelje svibnja, na blagdan Presvetoga Trojstva (27. 5.), kod legendarnoga izvora Badavce po dvadeset treći put okupili su se književnici i ljubitelji lijepе riječi. Znameniti srednjovjekovni povijesni, pravni, književni glagoljski dokument Istarski razvod spominje Badavcu i mnoge druge ovdašnje toponime, pa je zato krajolik i ukrašen glagoljskim natpisima uklesanima u kamen.

„Glagolica, ne samo kao opće slavensko pismo, nego napose kao hrvatsko

pismo koje opet oživljuje na novi način. Ono više nije funkcionalno pismo naše svakodnevice, ali može se transformirati u novi kod. Glagoljica danas živi i može živjeti kao simbol kulturnoga i nacionalnoga hrvatskoga identiteta, može živjeti kao umjetnički kod.“

Ove godine pod gesmom „Srđa lahora i vatru zapretana“, u prekrasno nedjeljno poslijepodne, uz izvor, okupili su se pisci i pjesnici iz Istre, Cresa, Koprivnice, Zagreba kako bi na tragu bogate kulturne baštine i književne tradicije predstavili svoja recentna književna djela. Susret je započeo pozdravima domaćina i ute-meljitelja susreta Tomislava Milohanića i njegovim stihovima „Di je Badavca“ te recitacijom desetogodišnje Lucije Milohanić pjesme „Frkalas“ iz istoimene zbirke. Svirkom na mihu i „štenjem“ ulomaka iz Istarskoga razvoda „dežurni glagoljaš“ Drago Draguzet svečano je

uveo u središnje književno događanje. U ovogodišnjem su programu sudjelovali književni stvaratelji Enerika Bijač, Avelina Damijanjević, Drago Draguzet, Biserka Goleš Glasnović, Vjekoslava Jurdana, Tomislav Milohanić – Slavić, Marija Sošić i Đuro Vidmarović.

Pjesnička riječ potekla je vrutkom...

U književnom dijelu programa prvi je predstavljen autor Đuro Vidmarović, koji je najprije u svojstvu aktualnoga predsjednika Društva hrvatskih književnika pozdravio skup, istaknuvši značaj ovoga kulturnog mjesta i književnoga događanja na nacionalnoj razini, kao sretan spoj bogate povijesne i kulturne baštine, prekrasne prirode i vitalnoga recentnog književnog stvaralaštva. Nakon poticajnog i nadahnutog govora pročitao je zanimljive odlomke iz svoga putopisa

iz Ukrajine (Krima), gdje je inače službovao kao hrvatski veleposlanik. Enerika Bijač iz Koprivnice predstavila je svoje čudesne pjesme u prozi za djecu. Njen povratni odjek dubina po povratku u svoj Grad: „Volim izvore vode. Tu sam svaki put ponovo na izvoru života. Tako je i na Badavci, malom izvoru nedokućivih putova. Kad sam skrenula s asfalta, putem do izvora Badavce pratili su me rascvjetali makovi, različici, miris poljskog cvijeća. A na samom izvoru, u tom rajskom perivoju okupili se ljudi – zadijavajuće, veći broj mlađih. Kao što naziv književnog događaja kaže: Srh lahora i vatra zaprerna, suština je nematerijalnog dobra koje sam osjetila na tom autentičnom mjestu, gdje govorи povijest – glagoljicom vatrica pravice u kamenu upisana. I pjesnička riječ potekla je vrutkom... istarski zvuci... sve se stopilo u nezaboravan doživljaj, vrijedan pamćenja, jedinstven književni događaj u prirodi.“ Autorica iz Zagreba Biserka Goleš Glasnović u fragmentima osebujna putopisa zrcalila je ranjenu i bremenitu dušu Ukrajine; duboke povijesne i sudbinske veze te napačene zemlje s Hrvatskom. *Post festum*, dok još pirka istarski lahor, Biserka ispisuje Rote i zaveze o susretu Badavca i doživljenoj mistici preplitanja. Vjekoslava Jurdana iz Lovrana nadahnuto je interpretirala svoju florealno-ljubavnu priču „Ime ciklame“, stopivši se proživljeno sa srhom lahora i vatrom emocija. Kao ptica ranjena trnom, sažet će svoje dojmove: „Sve je bilo jako lijepo i posebno. Mjesto Badavca je msitično... sve je u skladu s tom mistikom. Čisto srce Istre. Te magične zemlje.“ Tomislav Milohanić, moderator programa, „frkalas“ ovih livada i pašnjaka, unio je lokalni ugođaj pročitavši dijalektom pisaniu priču „Uli-

znuti kunfeti“ o djetinjoj oduševljenosti svatovskim bombonima. Marija Sošić predstavila se autobiografskom pričom o svojoj obitelji, bratu svećeniku Pavlu Modrušanu te prijateljevanju s mons. Božom Milanovićem. Avelina Damijanjević s otoka Cresa kazivala je suptilnu prozu i poeziju pisano na njenoj arhaičnoj creskoj cekavici. Naposljetku, Drago Draguzet je, na čakavskom dijalektu Barbanštine, pročitao „Besedu o mišu“, priču o karakterima iz donedavne radničke svakidašnjice. U programu su nastupili i učenici OŠ Jože Šurana iz Višnjana, Područne škole Vižinada, koji su predstavili svoj školski projekt zavičajne nastave „Zavičaj u srcu“. Pod mentorstvom svojih učiteljica-voditeljica Tine Pajdaš i Davorke Travan pred razdraganom su publikom izveli splet tradicijskih plesova u modernu ruku, a dvoje je učenika efektno ispričalo priču/brojalicu Magla, magla, maglina i legendu o sv. Niceforu, a koje su im usmenom predajom prenijeli njihovi noniči. U glazbenom su dijelu programa nastupili Anita i Dante Marušić, glazbeni duo, a ujedno i bračni par iz Marušića, pjevajući na zvonkoj, arhaičnoj, lepršavoj čakavici svoga mješta romantično-duhovite pjesme o vruji, toploj ljetnoj večeri i istarskom prštu. Mladi pjevač Luka Krulčić, učenik Pazinskoga kolegija – klasične gimnazije Pazin iz Pazina zadivio je okupljenu publiku otpjevavši pjesmu „Neka cijeli ovaj svijet“ iz mjuzikla *Jalta, Jalta*. Književni susret „Badavca“ već dugo godina zajedno organiziraju Istarski ogranci Društva hrvatskih književnika, udruga Valigaštar i Gradska knjižnica Poreč, uz pokroviteljstvo Općina Karloba, Višnjan i Tinjan. (L)

Ekipa Katedrala pobjednik je ove sezone KMNL „Blaženi Miroslav Bulešić“

U subotu, 26. svibnja 2018., nakon deset odigranih utakmica, ekipa Katedrala iz pulske katedralne Župe Uznesenja Blaženje Djevice Marije osvojila je prvo mjesto ove sezone u poretku Katoličke malonogometne lige „Blaženi Miroslav Bulešić“. Nagradu za fair play osvojila je druga ekipa katedralne župe, Sv. Toma; iz te je ekipe i najbolji golman ove sezone, Matej Kokljan. Iz pobjedničke ekipe, Katedrale, najbolji je igrač sezone, Aleksandar Kostić. Najboljim strijelcem, sa 16 ostvarenih golova, proglašen je Vladimir Lipić iz ekipe Sv. Lovro iz Premanture. Ekipa Katedrale prvo je mjesto osvojila s ostvarenih 25 bodova, drugoplasirana je ekipa Sv. Lovro, trećeplasirana ekipa Gospa od Mora, slijede ekipe Sv. Toma, Sv. Kuzma i Damjan iz Fažane te Sv. Antun. Utakmice su održane na nogometnom igralištu pulskoga Biskupijskog misijskog sjemešta „Redemptoris Mater“.

POSJETITE KNJIŽARE "JOSIPA TURČINOVIĆA"

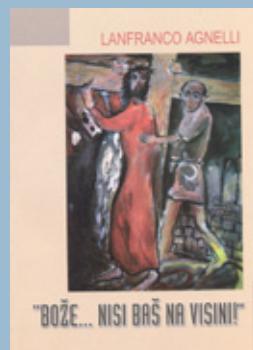
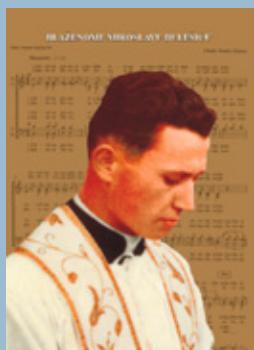
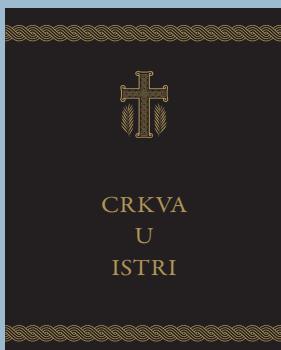
Izdavačka kuća JOSIP TURČINOVIĆ d.o.o., Pazin
Narudžbe na tel. 052/ 624 342

Prodavaonice:

PAZIN, A. Kalca 2, tel. 052/621 082

PULA, Dantev trg 1, tel. 052/216 498

POREČ, Eufrazijeva 22, tel. 052/451 784

WILHELM HÜNERMANN

MARIA GORETTI

MARIJANSKI ZAVJET ZA DOMOVINU

07. – 11. srpnja 2018. ISTARSKA PRIKLJUČNA RUTA

Katedrala Marijina Uznesenja
1.dan
PULA
07.07.2018.
7:00 misa
7:30 polazak

Crkva Navještenja Blažene Djevice Marije
2.dan
SVETVIČENAT
08.07.2018.
7:00 misa
7:30 polazak

Samostan Marijina Pohođenja
3.dan
PAZIN
09.07.2018.
7:00 misa
7:30 polazak

Kapela Sv. Josipa u Lopoglavu
4.dan
LUPOGLAV
10.07.2018.
7:00 misa
7:30 polazak

Osnovna Škola R. K. J.
5.dan
VEPRINAC
11.07.2018.
7:30 polazak

Svetište Majke Božje Trsatke
5.dan
TRSAT
11.07.2018.
18:30 misa
Priključivanje glavnoj ruti

SVAKI DAN NAM SE MOŽETE PRIKLJUČITI U HODU ZA DOMOVINU
Info broj: 098637167

Radio Istra

Učka 96,9 - Pula 98,0 - Rovinj 88,0 - Buje 97,9
Umag 107,3 - Rabac 92,1 - Poreč 98,5

KAP ZA DOBAR DAN
- duhovna misao za bolji početak dana
- od ponedjeljka do subote u 06:30

PUTEVIMA VJERE
- središnja vjerska emisija
- petkom u 17:30

SUSRET S IZVOROM
- komentar nedjeljnog Evandelja
- nedjeljom u 8:30

Jurja Dobrile 6, Pazin - tel: 052/ 88 77 11
www.radioistra.hr